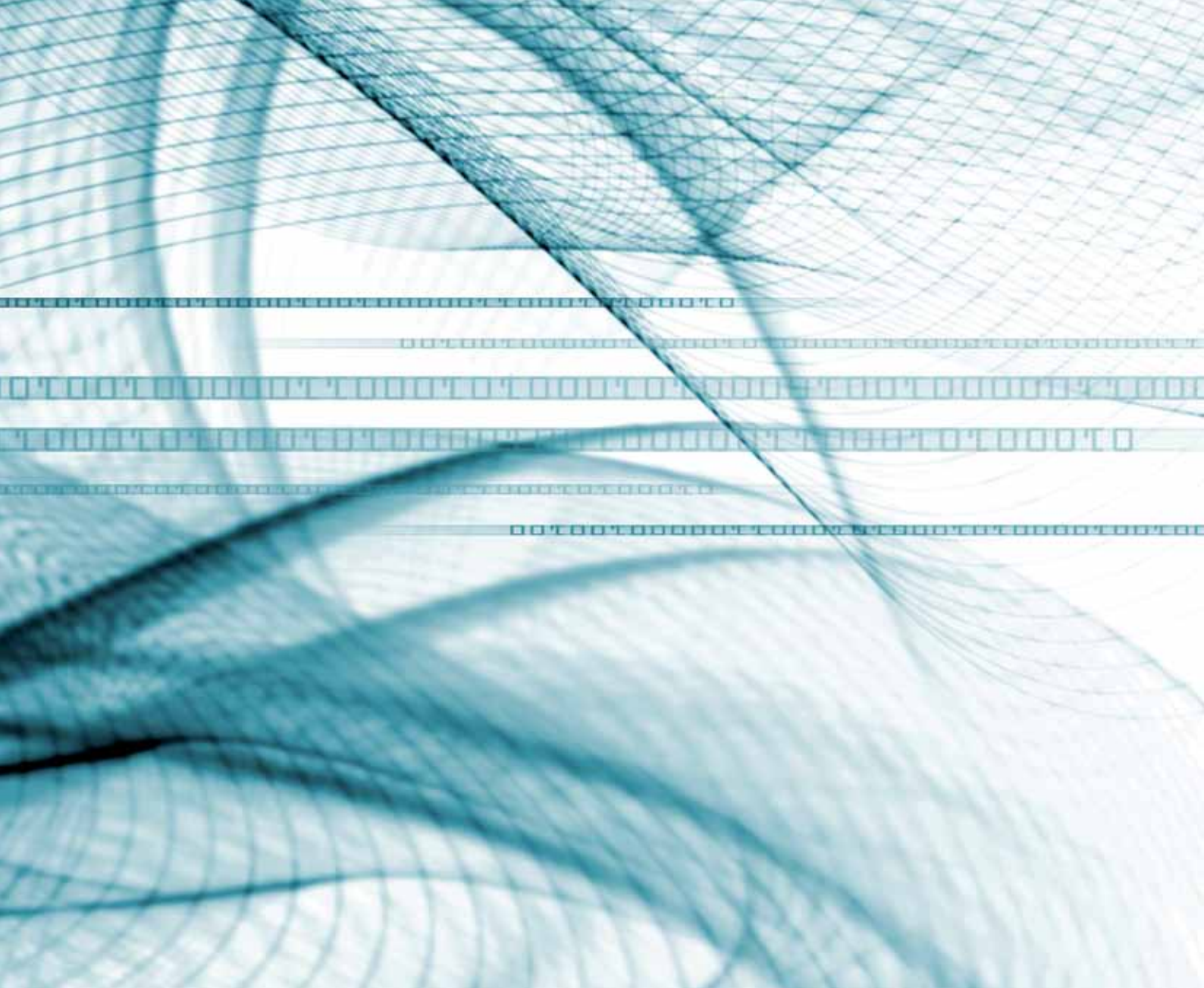

TOIMINNAN TAVOITTEET JA TALOUSSUUNNITELMA 2013– 2015
SEKÄ
TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO 2013

KESKI-SUOMEN LIITTO
Regional Council of Central Finland

Julkaisutiedot

Julkaisija:

Keski-Suomen liitto
Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
Puhelin 020 7560 200

Kotisivu:

www.keskisuomi.fi

Henkilökunnan sähköpostiosoitteet ovat muotoa

etunimi.sukunimi@keskisuomi.fi

Julkaisu:

C 138
ISBN 978-951-594-428-3
ISBN 978-951-594-429-0 (sähköinen versio)
ISSN 0788-7051

Julkaisun avainsanat:

Aluekehittäminen
Maakuntakaava
Maakuntaohjelma
Maakuntasuunnittelu
Taloussuunnitelma
Toimintasuunnitelma
Talousarvio

Painos:

100 kpl

Painopaikka:

Kopijyvä Oy

Taitto:

Anu Huotari

Jyväskylä 2012

SISÄLLYSLUETTELO

ESIPUHE	5
---------------	---

TOIMINNAN TAVOITTEET JA TALOUSSUUNNITELMA 2013 – 2015

1. YHTEISTYÖN, YRITTÄJYYDEN JA OSAAMISEN KESKI-SUOMI	6
--	---

2. MITEN KESKI-SUOMEN LIITTO TOIMII	7
---	---

2.1 Poliittinen päätöksenteko	7
-------------------------------------	---

2.2 Keski-Suomen liiton toimisto	7
--	---

2.3 Viestintä	10
---------------------	----

3. KESKI-SUOMEN LIITON TALOUSSUUNNITELMA 2013 - 2015	12
--	----

TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO 2013

4. VUODEN 2013 TAVOITTEET, TEHTÄVÄT JA ARVIOINTI	13
--	----

4.1 ALUEKEHITTÄMINEN	13
----------------------------	----

4.1.1 Menestyvä yritystoiminta	13
--------------------------------------	----

4.1.2 Osaamisella menestykseen	14
--------------------------------------	----

4.1.3 Hyvinvoiva kansalainen	14
------------------------------------	----

4.1.4 Vetovoimainen toimintaympäristö	15
---	----

Luonto ja ympäristö	15
---------------------------	----

ICT ja laajakaistat	16
---------------------------	----

Luova talous ja kulttuuri	16
---------------------------------	----

4.1.5 Rahoituslähteet	17
-----------------------------	----

4.2 ALUEIDENKÄYTTÖ	18
--------------------------	----

4.2.1 Maakuntakaavoitus	18
-------------------------------	----

4.2.2 Maankäytön suunnittelu	18
------------------------------------	----

4.2.3 Liikenne	18
----------------------	----

4.3 EDUNVALVONTA JA YHTEISTYÖ	19
-------------------------------------	----

4.4 MAAKUNNAN TILAN SEURANTA JA ENNAKOINTI	20
--	----

4.5 TOIMINNAN VAIKUTTAJUUDEN ARVIOINTI	20
--	----

4.5.1 Maakuntavaltuuston asettamien tavoitteiden arviointi	20
--	----

4.5.2 Muu toiminnan arviointi	21
-------------------------------------	----

5. TALOUSARVIO 2013	22
---------------------------	----

5.1 Talousarvio vuodeksi 2013	22
-------------------------------------	----

5.2 Jäsenkuntien maksuosuudet	22
-------------------------------------	----

5.3 Talousarvioasetelma	23
-------------------------------	----

LIITE 1. Maakuntavaltuuston jäsenet 2009 – 2012	24
---	----

LIITE 2. Maakuntahallituksen jäsenet 2011 – 2012	27
--	----

LIITE 3. Tarkastuslautakunnan jäsenet 2009 – 2012	28
---	----

LIITE 4. Maakunnan yhteistyöryhmän jäsenet	29
--	----

LIITE 5. Keski-Suomen liiton henkilöstö 1.10.2012	30
---	----

LIITE 6. Jäsenkuntien maksuosuudet 2013	31
---	----

LIITE 7. Talousarvion käyttösunnitelma 2013	32
---	----

LIITE 8. Talousarvion käyttösunnitelma projekteittain	33
---	----

Arvioni mukaan vuosi 2013 tulee olemaan haasteellisin sitten 1990 -luvun laman. Vuonna 2008 alkaneesta taloustantumasta ei ole toivuttu, valtiontalouden lisäksi myös kuntatalous on heikentynyt, työttömyys uhkaa kasvaa ja kuntarakenne sekä palvelujen järjestämisvastuut ovat murroksessa. Nyt tarvitaan vahvaa johtajuutta ja kaikkien osapuolten sitoutumista, jotta kokonaisuus pysyy hallinnassa.

Vielä alkuvuonna 2012 talouskehitys oli verrattain myönteistä, mutta vuoden mittaan kasvu on hiipunut. Tuoreimpien ennusteiden mukaan kuluvan vuoden bruttokansantuotteen kasvu voi jäädä alle yhden prosentin. Tämän jälkeen kasvun ennustetaan voimistuvan, vaikkakin hitaasti. Viennin kysyntä on heikkoa ja talouden epävarmuus vähentää investointihalukkuutta. Maakunnan yritysten vienti on vähentynyt lähes neljänneksellä viiden vuoden takaisista lukemista. Kasvua on kuitenkin matkailussa, energia-alalla ja osaamisintensiivisissä liike-elämän palveluissa. Tässä tilanteessa uuden kasvavan liiketoiminnan kehittämiseen on panostettava entistä voimakkaammin.

Rakennemuutoksen hoitoon on muodostunut toimintatapa, jolla on saatu hyviä tuloksia esimerkiksi Jyväskylässä Nokian yksikön lakkauttamisen jälkeen. Uutta liiketoimintaa ja työpaikkoja on saatu viriämään myös Äänekoskella, kun paperintuotanto siellä supistui. Suurin tällä hetkellä tiedossa oleva haaste Keski-Suomessa on puolustusvoimien rakenneuudistus. Keuruulla ja Jämsässä uusia korvaavia työpaikkoja etsitään kiivaasti. Etusijalla ovat innovaatiotoiminnan kiihdyttäminen ja yritysten investointihalukkuuden kasvattaminen.

Keski-Suomen työvoimasta 11,6 prosenttia oli ilman työtä elokuun 2012 lopussa. Työttömyysprosenttimme on siis edelleen maan neljänneksi suurin, Pohjois-Karjalan, Lapin ja Kainuun jälkeen. Eniten työttömyys on kasvanut 20-24-vuotiaiden ikäryhmässä. Keski-Suomen liitto rahoitti vuosina 2012-2013 nuorten työllistymistä edistävän maakunnallisen hankekokonaisuuden.

Terveys- ja sosiaalipalvelut ovat merkittävä työllistäjä maakunnassa nyt ja tulevaisuudessa. Koko maahan verrattuna myös teollisuus ja koulutus työllistävät keskimääräistä enemmän. Osaavan työvoiman saatavuus ei ole tällä hetkellä meillä merkittävä ongelma. Sen sijaan uusia kasvavia yrityksiä tarvitaan lisää työllisyyden parantamiseksi.

Keski-Suomessa väkimäärä kasvaa edelleen, vaikkakin hieman hitaammin kuin maassa keskimäärin. Meitä keski-suomalaisia on tällä hetkellä lähes 275 000. Väestö kasvaa Jyväskylän seudulla, pysyy lähes ennallaan Äänekosken seudulla ja vähenee kaikilla muilla seuduilla.

Kuntatalouden vakauttaminen on suuri haaste lähes kaikissa Keski-Suomen kunnissa. Omat lisänsä maakunnan ja kuntien päätöksentekoon tuovat vielä kuntarakenteen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteiden uudistukset. Maakunnan on pysyttävä nyt yhtenäisenä, jotta palveluiden järjestäminen ja kehittämistyö säilyvät omis- sa käsissämme.

Uusi maakuntavaltuusto aloittaa työnsä keväällä 2013. Se linjaa ja päättää oman kautensa maakuntasuunnitelmasta ja -ohjelmasta sekä -kaavoituksesta. Toivotan tuleville päättäjäille menestystä työssään, samalla kun kiitän lämpimästi nykyistä maakuntavaltuustoa ja -hallitusta merkittävästä panoksesta Keski-Suomen kehittämisessä. Kiitokset myös henkilökunnalle hyvästä, asiantuntevasta työstä.

Anita Mikkonen
maakuntajohtaja

TOIMINNAN TAVOITTEET JA TALOUSSUUNNITELMA 2013 – 2015

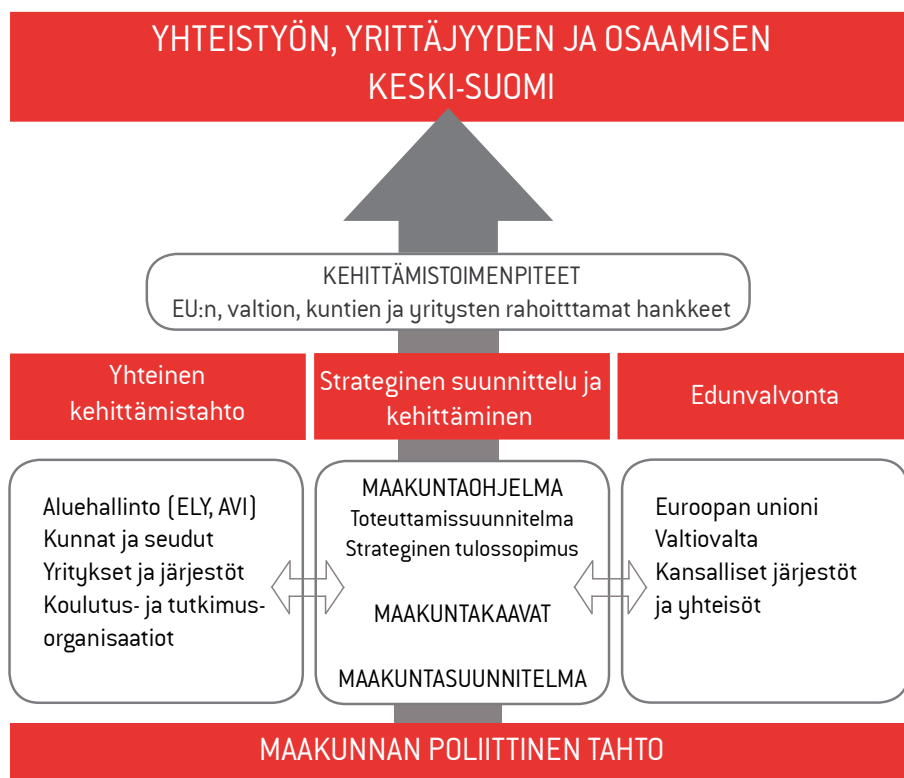
1. YHTEISTYÖN, YRITTÄJYYDEN JA OSAAMISEN KESKI-SUOMI

Keski-Suomen visio, Yhteistyön, yrittäjyyden ja osaamisen Keski-Suomi, määriteltiin keväällä 2010 maakuntavaltuuston hyväksyessä Keski-Suomen maakuntasuunnitelman 2030. Strategisiksi tavoitteiksi sovittiin (1) Vetovoimainen toimintaympäristö, (2) Menestyvä yritystoiminta, (3) Osaamisella menestykseen ja (4) Hyvinvoiva kansalainen. Maakuntasuunnitelma on pitkän aikavälin strateginen suunnitelma, joka uusitaan valtuustokausittain.

Keväällä 2013 valitaan uusi maakuntavaltuusto. Maakuntasuunnitelmatyö käynnistyy jo ennen sitä ja on vuoden 2013 keskeisiä tehtäviä Keski-Suomen liitossa.

Maakuntasuunnitelma konkretisoituu maakuntaohjelmassa. Se kokoaa ja sovittaa yhteen eri kehittämisohjelmien tavoitteet ja aikatauluttaa toimenpiteet neljälle vuodelle. Maakuntaohjelma 2011 – 2014 nimettiin Keski-Suomen kasvuohjelmaksi. Seuraava maakuntaohjelma laaditaan samaan aikaan uuden maakuntasuunnitelman kanssa tavoitteena saada molemmat valmiiksi kevään 2014 maakuntavaltuustoon.

Maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelmaan eli maakuntabudjettiin valitaan välitöntä rahoitusta edellyttävät kehittämiskohteet, joihin voidaan kohdentaa sekä kansallista Euroopan Unionin rakennerahastoista saatavaa kehittämisrahoitusta.

Maakunnan suunnittelujärjestelmä

2. MITEN KESKI-SUOMEN LIITTO TOIMII

2.1 Poliittinen päätöksenteko

Maakuntavaltuusto käyttää Keski-Suomen liitossa ylintä päätösvaltaa. Se on poliittisesti edustava elin, johon kuntien edustajainkokous valitsee jäsenet kunnallisvaalikaudeksi jokaisesta jäsenkunnasta. Jäsenten on oltava kunnanvaltuutettuja ja heitä valitaan yksi jokaista alkavaa 4000 asukasta kohti. Edustajainkokous valitsee seuraavan maakuntavaltuuston kevättalvella 2013.

Maakuntahallitus vastaa päätösten toimeenpanosta ja hallinnosta. Maakuntavaltuusto valitsee maakuntahallituksen jäsenet kahden vuoden välein. Seuraava valinta tapahtuu maakuntavaltuuston kevätkokouksessa 2013.

Tarkastuslautakunta arvioi maakuntavaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Lautakunnan toimikausi on sama kuin maakuntavaltuustolla.

Nykyisessä maakuntavaltuustossa on 79, maakuntahallituksessa 13 ja tarkastuslautakunnassa viisi jäsentä.

Keski-Suomen liiton puheenjohtajisto kokoontuu valmistelemaan asioita tarpeen mukaan, yleensä ennen maakuntahallituksen kokouksia. Maakuntaliiton toimisto toimii luottamushenkilöhallinnon alaisuudessa maakuntajohtajan johdolla.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) on lakisääteinen toimielin, joka linjaa maakunnan kehittämistä ja EU-tukien jakoa alueellaan. Maakuntahallituksen asettamassa MYRissä ovat edustettuina kunnat, valtionhallinto sekä työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt. Yhteistyöryhmä hyväksyy vuosittain maakunnan yhteistyöasiakirjan, jossa määritellään, miten EU-varat ja vastaava kansallinen rahoitus kohdennetaan rahoittajaviranomaisille jaettavaksi edelleen hankkeille.

2.2 Keski-Suomen liiton toimisto

Keski-Suomen liiton toimistoa johtaa maakuntajohtaja. Toimiston johtoryhmään kuuluvat maakuntajohtajan lisäksi tiimien vetäjät, henkilöstön edustaja ja maakuntajohtajan sihteeri.

Toimistossa työskentelee 36 henkilöä (1.10.2012), jotka tekevät liitolle yhteensä 34,9 henkilötyövuotta (htv). Organisaatio toimii pääasiassa tehtäviensä mukaan muodostetuissa tiimeissä: aluekehitys, alueidenkäyttö ja hallinto. Maakuntasuunnittelija, maakunta-asiamies ja maakuntajohtajan sihteeri kuuluvat maakuntajohtajan tiimiin. Tiimien rajat joustavat tehtävien mukaan.

Keski-Suomen liiton henkilöstöstä 29 (28,5 htv) on palkattu kuntien jäsenmaksurahoituksella. Näistä 19 toimii asiantuntijatehtävissä: maakuntajohtajan tiimi 3 htv, aluekehitystiimi 8 htv, alueidenkäyttötiimi 5 htv ja hallintotiimi 3 htv. Lisäksi ohjelmien, projektien ja muulla jäsenmaksurahoituksen ulkopuolisella rahoituksella on palkattu 7 henkilöä (6,4 htv). Näistä yksi henkilö työskentelee oppisopimuksella.

Henkilöstö työskentelee maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen linjausten mukaisesti. Keski-Suomen liiton toiminnassa tärkeitä arvoja ovat maakunnallisuus, asiakaslähtöisyys, avoimuus, tulos- ja tavoitetietoisuus, taloudellisuus, yhteisvastuullisuus, tasa-arvo ja keskinäinen kunnioitus sekä jatkuva kehittyminen ja tulevaisuuteen suuntautuminen. Ympäristövaikutukset otetaan huomioon sekä maakunnan kehittämisessä että liiton toiminnassa.

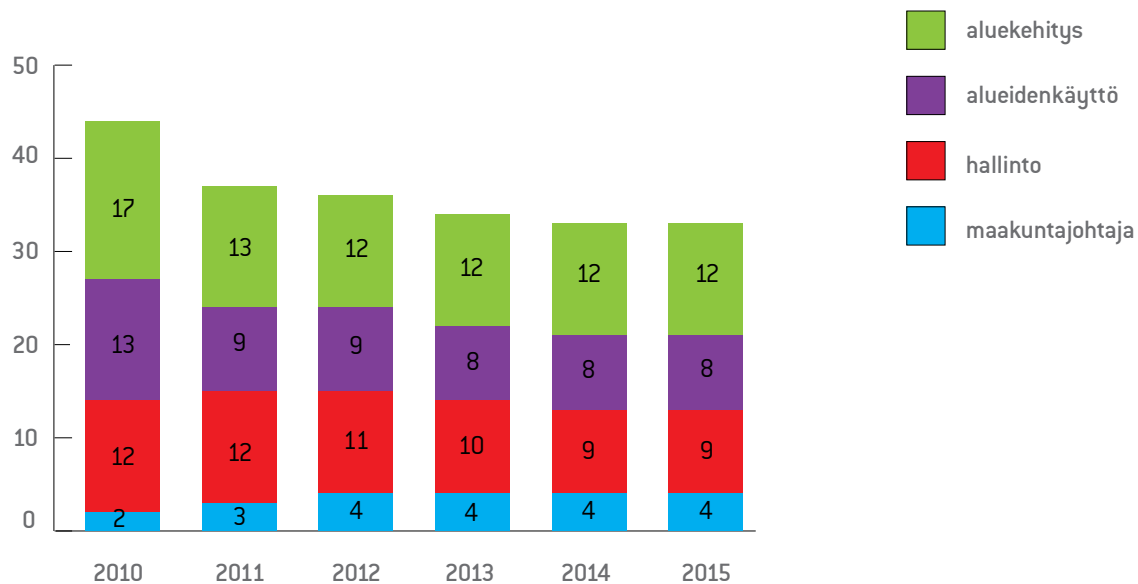
Toiminnan tavoitteita ja toimintatapoja suunnitellaan henkilöstön strategiapalavereissa kaksi kertaa vuodessa. Tiimit määrittelevät toimintansa tavoitteet tiimisopimuksissa. Toimiston työskentelyssä pyritään työparikäytäntöön. Uusi asianhallintaohjelmisto, JEMMA, otetaan käyttöön.

Keski-Suomen liitossa noudatetaan tasavertaista henkilöstöpolitiikkaa. Henkilöstöpalaveri pidetään noin 5 kertaa vuodessa. Henkilöstöä koskevat asiat valmistellaan henkilöstöyhteistyöryhmässä, johon kuuluvat eri henkilöstöryhmien ja työnantajan edustajat. Työpaikkakokous kokoontuu tarvittaessa.

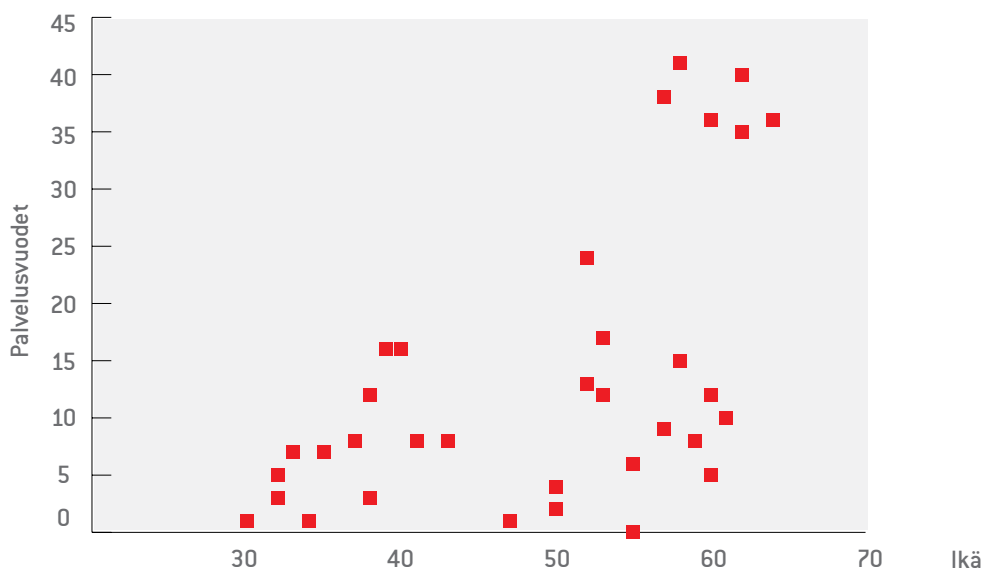
Henkilöstöpolitiikan säännöt, ohjeet ja suunnitelmat on kirjattu henkilöstösuunnitelmaan sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan. Tasa-arvosuunnitelma päivitetään lain mukaan kolmen vuoden välein, seuraavan kerran se tehdään vuonna 2015. Henkilöstösuunnitelma päivitetään noin kolmen vuoden välein.

Keski-Suomen liiton henkilöstöraportti laaditaan keväisin. Raportti sisältää tietoja mm. henkilöstön määrästä ja rakenteesta, työtehtävistä, ikäjakamasta, työajasta, kouluttautumisesta, terveydellisestä toimintakyvystä ja työhyvinvoinnista, yhteistoiminnasta ja verkostoitumisesta sekä palkkauksesta ja henkilöstökustannuksista. Raportti laaditaan henkilöstön kehittämisen perustaksi ja päätöksenteon tueksi ja toimitetaan tiedoksi maakuntahallitukselle.

Henkilöstön liikunta- ja kulttuuriryhmä LIIKU tukee henkilöstön hyvinvointia järjestämällä liikunta- ja kulttuuririentoja. Keski-Suomen liitto on mukana myös käynnistämässään Työn iloa -kampanjassa, joka pyrkii työhyvinvoinnin lisäämiseen keski-suomalaisissa työyhteisöissä kulttuurin, taiteen ja luovien menetelmien avulla.

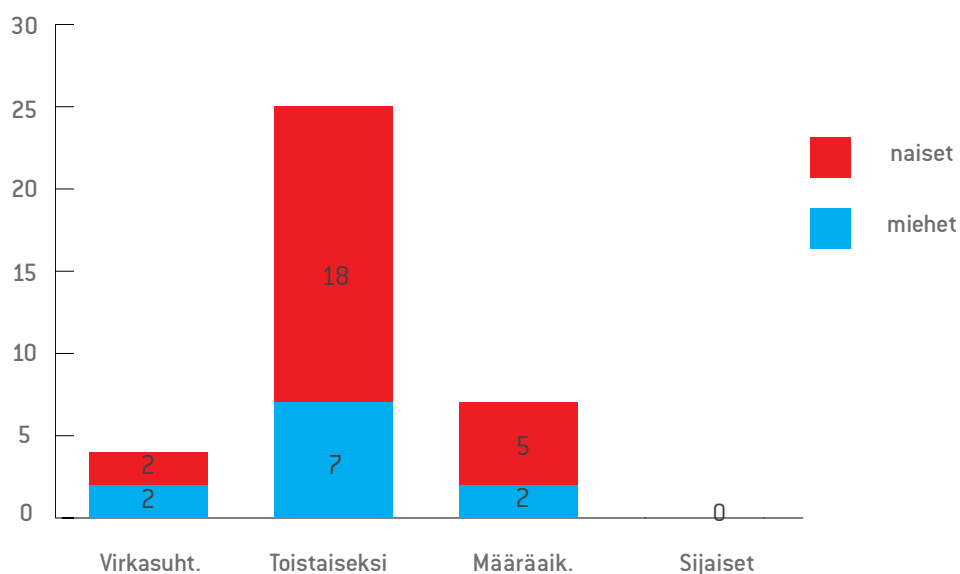
Keski-Suomen liiton henkilöstö tiimeittäin 2010 – 2015 (1.10.2012)

Henkilöstön palvelusvuodet ja ikäjakauma (1.10.2012)

YT-lain 4 §:n mukaan kunnassa on laadittava yhteistoimintamenettelyssä vuosittain sellainen henkilöstö- tai muu suunnitelma, josta käyvät ilmi erilaisten työsuhdemuotojen käytön periaatteet. Keski-Suomen liitossa on viisi maakuntavaltuuston päätöksellä perustettua virkaa (maakuntajohtaja ja tiimien vetäjät). Apulaisjohtajan virka on täyttämättä, eikä taloussuunnitelmassa ole varauduttu viran täyttämiseen. Viranhaltijoiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttö.

Määräaikaisia työsuhteita käytetään ainoastaan sellaisissa tehtävissä, jotka rahoitetaan projektirahoituksella tai työsuhde perustuu sijaisjärjestelyihin. Ulkopuolista työvoimaa käytetään lähinnä projektirahoituksella rahoitettuihin projekteihin ja niihin tehtäviin, joiden asiantuntemusta ei talossa ole.

Henkilöstön määrä työsuhteiden laadun ja sukupuolen mukaan (1.10.2012).

2.3 Viestintä

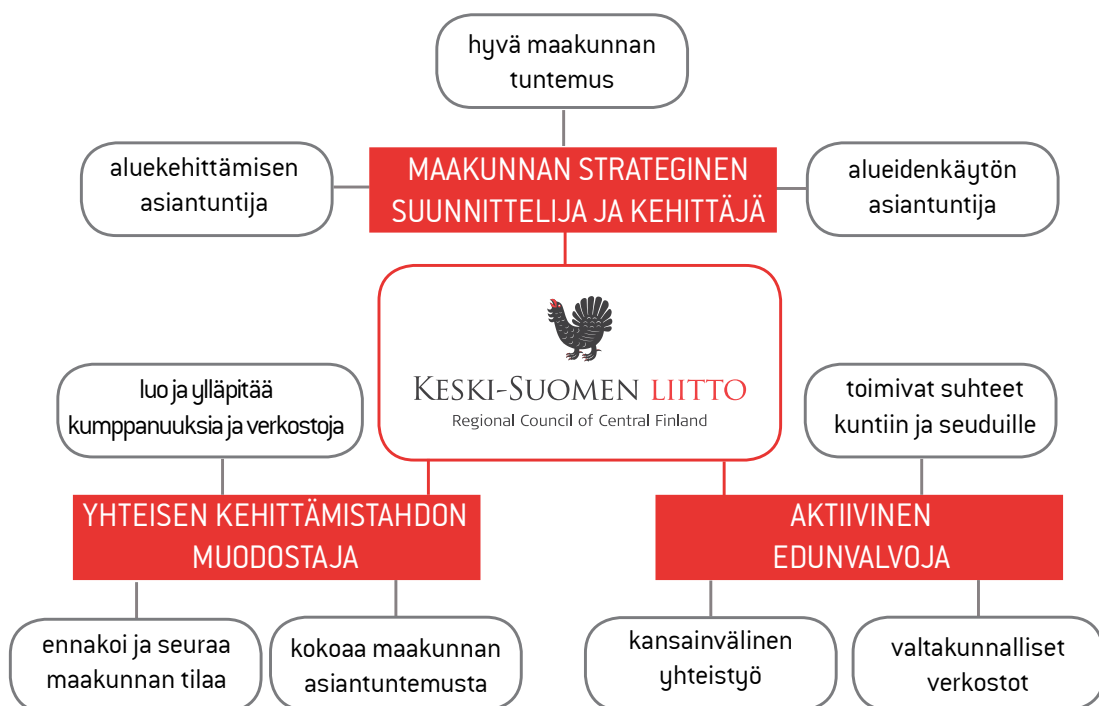
Keski-Suomen liiton viestintää ohjaa maakuntahallituksen toukokuussa 2008 hyväksymä ja syyskuussa 2010 päivitetty viestintästrategia, jossa määriteltiin viestinnän tavoitekuva ydinviesteineen: Keski-Suomen liitto on yhteisen kehittämistahdon muodostaja, strateginen suunnittelija ja kehittäjä ja aktiivinen edunvalvoja.

Viestintästrategiassa kuvataan ydinviestien lisäksi viestinnän tavoitteet, kohderyhmät, viestinnän organisointi sekä keinot ja välineet. Viestinnän toimenpidesuunnitelmaa, johon kirjataan toimenpiteet, vastuut ja aikataulut, päivitetään syksyin keväin ja tarpeen mukaan.

Viestinnän tavoitteet

Keski-Suomen liitto lisää tunnettuuttaan omassa maakunnassaan, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Keski-Suomen liitosta luodaan vahvaa, myönteistä mielikuvaa arvostettuna asiantuntijaorganisaationa, innostavana yhteistyökumppanina ja houkuttelevana työyhteisönä. Toiminnasta ja päätöksistä tuodaan aktiivisesti julki todenmukaista ja ymmärrettävää tietoa.

Periaatteina kaikessa viestinnässä, niin kirjoitetussa kuin puhutussa, on aktiivisuus ja ajantasaisuus, luotettavuus sekä selkeys ja ymmärrettävyys.

Keski-Suomen liiton ydinviestit.

Viestinnän kohderyhmät

Viestintämme tärkeimpiä kohderyhmiä ovat media ja niiden kautta ”suuri yleisö”, erityisesti oman maakunnan asukkaat. Tärkeitä ovat myös poliittiset päättäjät jäsenkunnissamme sekä valtakunnan politiikassa, samoin lähimmät yhteistyökumppanit, kuten kuntien, ELY-keskuksen, kehittämissyhtiöiden, oppilaitosten ja järjestöjen toimijat. Oma henkilöstö on viestintäketjussa paitsi vastaanottava, myös viestejä eteenpäin välittävä joukko.

Viestinnän välineet

Keski-Suomen liiton näyteikkuna on verkkosivusto, joka pidetään aktiivisesti ajan tasalla. Sivusto on vuorovaikutteinen: käytössä ovat palaute- ja kyselylomakkeet sekä blogin kommentointimahdollisuus. Sosiaalista mediaa käytetään valituissa asiayhteyksissä mm. ennakoinnin ja luovan toimialan viestinnässä.

Tiedotteet julkaistaan Keski-Suomen liiton verkkosivustolla ja välitetään sähköpostitse medialle ja muille sidosryhmille. Tiedotejakeluun kuuluvat kaikki maakunnan viestimet ja tarpeen mukaan myös valtakunnalliset tiedotusvälineet sekä muut tärkeät sidosryhmät. Tieto välitetään tasapuolisesti ja nopeasti. Tiedotustilaisuuksia järjestetään tarvittaessa.

Keski-Suomen liiton sähköinen tiedotuslehti Nokankoputuksia toimitetaan kahdesti vuodessa, samoin Maakunnan yhteistyöryhmän tiedotuslehti, joka kertoo EU-ohjelmista ja niiden vaikutuksista.

Keski-Suomen liitto esiintyy eri asiayhteyksissä messu- ym. tapahtumissa, järjestää seminaareja ja maakuntakierroksia edistääkseen mm. maakuntakaavoituksen, maakuntasuunnitelman ja –ohjelman ja muiden teemojen käsittelyä sekä koordinoi mm. maakunnan yhteistyöryhmän, WFA:n ja Kuntaliiton tilaisuuksia.

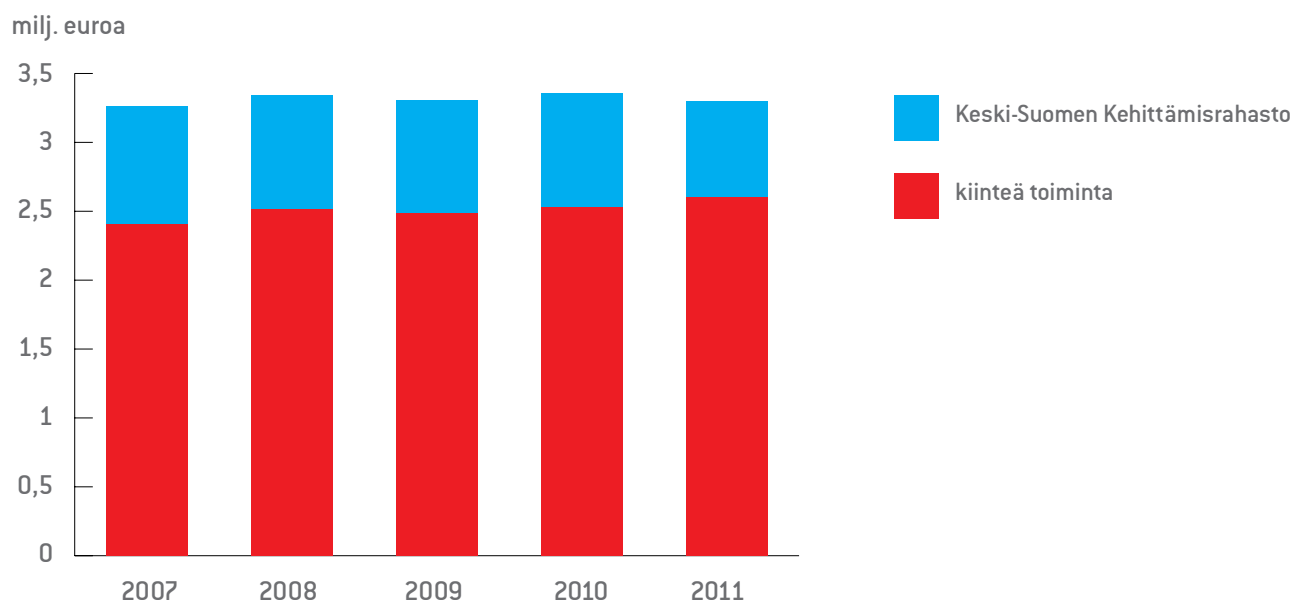
Vuosittain liitto koordinoi Keski-Suomen päivän 18.4. tapahtumat, vastaa päivän visuaalisen ilmeen yhtenäisyydestä ja tuottaa käsiohjelmat ja julisteet. Vuonna 2013 Keski-Suomen päivänä liitto järjestää vuoden kestäneen työhyvinvointikampanjan, Työn iloa!, päätösgaalan ja jakaa ensimmäisen Keski-Suomi -palkinnon. Mittava ponnistus syksyllä 2013 on yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa järjestettävä Keski-Suomen risteily, johon odotetaan yli tuhatta keskisuomalaista.

3. KESKI-SUOMEN LIITON TALOUSSUUNNITELMA 2013 – 2015

Keski-Suomen kunnat rahoittavat maksuosuuk-
sillaan Keski-Suomen liiton toimintaa ja kartutta-
vat Keski-Suomen Kehittämisrahastoa. Sen lisäksi
projektien tulot muodostavat noin kolmanneksen
kokonaistuloista.

Maakuntavaltuusto hyväksyi kokouksessaan
6.6.2012 vuoden 2013 talousarvion kehikseksi
3,402 miljoonaa euroa, josta kehittämisrahastoon
siirretään 750.000 euroa. Maksuosuus on euro-
määräisesti edellisen vuoden tasolla.

Kehittämisrahasto vastaa mm. rakennerahasto-
ohjelmien kuntarahoitustarpeeseen ja sieltä voi-
daan rahoittaa maakunnallisia hankkeita. Vuosi-
en 2014 - 2015 maksosuudeksi esitetään myös
3,402 miljoonaa euroa ja siitä siirrettäväksi Keski-
Suomen Kehittämisrahastoon 750.000 euroa.

Jäsenkuntien maksosuudet 2007 – 2011. Maksosuudet on deflatoitu kuntien julkisten menojen
hintaindeksillä (yleishallinto) 2005=100. Lähde: Tilastokeskus 4.6.2012.

Jäsenkuntien maksosuuden osuus Keski-Suomen kuntien verotuloista oli vuonna 2006: 0,47 %, 2007: 0,45
%, 2008: 0,4 %, 2009: 0,42 %, 2010: 0,43 % ja 2011: 0,43.

	2013	2014	2015
Jäsenkuntien maksuosuus, M€	3,402	3,402	3,402
muutos edelliseen vuoteen, %	+ 0,0	+ 0,0	+ 0,0
Liiton kiinteä toiminta, M€	2,652	2,652	2,652
muutos edelliseen vuoteen, %	+ 0,0	+ 0,0	+ 0,0
Keski-Suomen Kehittämisrahasto, M€	0,750	0,750	0,750
muutos edelliseen vuoteen, %	+ 0,0	+ 0,0	+ 0,0

Talouden puitteet taloussuunnitelmakaudella 2013 – 2015, Meuroa.

TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO 2013

4. VUODEN 2013 TAVOITTEET, TEHTÄVÄT JA ARVIOINTI

Maakuntavaltuuston asettamat tavoitteet:

Maakuntasuunnitelman ja -ohjelman strateginen suunnittelu yhdistetään.

Maakunnan yritystoimintaa tukevat kehittämistoimet kasvattavat erityisesti vientituloja.

Toimivat työmarkkinat -ohjelman toimenpiteet suuntautuvat erityisesti nuoriin ja rakennemuutostilanteisiin.

Luonnonympäristöön tukeutuvat virkistys-, harrastus-, matkailu- ja elinkeinotoiminnot kehittyvät. Suojelualueverkosto täydentyy.

Maakunnassa on korkealaatuiset tietoliikenneyhteydet sekä niitä hyödyntävää palvelutarjontaa, sisältötuotantoa ja osaamista.

Maakuntakaavoitus tukee tasapainoista alue- ja palvelurakennetta ja eheyttää yhdyskuntarakennetta. Kaavoitus edistää maakunnan omien luonnonvarojen, ominaispiirteiden ja vahvuuksien hyödyntämistä, sovittaa yhteen eri alueidenkäyttötarpeita ja ohjaa kuntien sekä valtion viranomaisten alueidenkäytön suunnittelua ja toimenpiteitä.

Jatkuva maakunnallinen liikennejärjestelmätyö ja liikennealan yhteistyö on käynnistynyt.

4.1 Aluekehittäminen

Keski-Suomen maakuntaohjelman 2011 – 2014 neljä kehittämiskokonaisuutta ovat: [1] menestyvä yritystoiminta, [2] osaamisella menestykseen [3] hyvinvoiva kansalainen sekä [4] vetovoimainen toimintaympäristö.

Vuonna 2013 aloitetaan uuden maakuntasuunnitelman ja -ohjelman valmistelu. Maakuntaohjelma koskee vuosia 2014 – 2018. Suunnittelujärjestelmän mukaista rytmitystä on aikaistettu uuden EU:n rakennerahastokauden alkamisen vuoksi sekä toimintaympäristössä meneillään olevien merkittävien rakenteellisten uudistusten vuoksi. Maakuntaohjelman valmistelussa määritellään maakuntasuunnitelman strategisten linjausten perusteella ohjelmakauden uudet kehittämiskokonaisuudet.

4.1.1 Menestyvä yritystoiminta

Elinkeinojen kehittämistä jatketaan yritysliiketoiminnasta. Toimintatapoja uudistetaan, jopa radikaalisti, yritysten kehittämisen johtoryhmän, Y-joryn, linjausten mukaisesti. Tähän mennessä on mm. uudistettu klusterikehittämistä, otettu käyttöön uusi pk-yritysten kasvu- ja kehittämistuki (Kake-tuki), luotu malli hankkeiden yritysvaikutusarviointia varten ja verkotettu julkisia yrityspalveluja yhden luukun periaatteen mukaisesti.

Y-joryn uusia avauksia vuonna 2013 ovat 2 miljardin vientisavotta sekä uudenlaiset riskirahoitusmallit kasvun rahoittamiseen. Lisäksi tavoitteena on saada oppilaitosten palvelut yritysten käyttöön yhden luukun periaatteella eli luoda kohtauspaikka yrityksille, innovaatioille ja verkostoille.

Keski-Suomen liitto on aktiivisesti mukana muutoksenteeossa, osallistuu Y-joryn työhön ja vie uusia toimintatapoja käytäntöön yhdessä kehittämissyhtiöiden verkoston kanssa. Yritysten kehittämisen johtoryhmän, Y-joryn, puheenjohtajana toimii Saarimäki Consulting Oy:n toimitusjohtaja Kyösti Saarimäki. Kehittämispäällikkö Veli-Pekka Päivänen on Keski-Suomen liiton edustaja Y-joryssa.

Keski-Suomen matkailun kehittäminen perustuu vetovoimaisiin matkailukeskuksiin ja niiden keskinäiseen verkottumiseen. Näitä ovat Himos, Jyväskylän Paviljonki, Laajavuori, Riihivuori, Revontuli-Häkärinteet, Summassaari ja Peurunka. Matkailukeskusten kehittämiseen on tehty laajat yleissuunnitelmat (master plan), joita toteutetaan yhdessä muiden maakunnan kehittäjien ja rahoittajien kanssa. Kehittämistoimien suuntaamista ohjaa Keski-Suomen matkailuhallitus, joka koostuu maakunnan keskeisimpien matkailuyritysten edustajista.

Keski-Suomen liitto osallistuu aktiivisesti kehittämissuunnitelmien ja Keski-Suomen matkailustrategian 2020 päivitykseen ja seurantaan. Lisäksi liitto on mukana matkailun markkinointitoimenpiteissä erityisesti Venäjällä ja Saksassa.

Yritystoiminnan menestymistä mitataan kahdesti vuodessa ja tuloksista kerrotaan Keski-Suomen Aikajana -julkaisussa.

4.1.2 Osaamisella menestykseen

Osaamisen ja työllisyyden kehittämisen maakunnalliset toimenpiteet esitetään Toimivat työmarkkinat -osaajia ja työpaikkoja Keski-Suomeen –ohjelmassa, joka päivitetään vuosittain (www.peda.net/veraja/toimivattyomarkkinat). Ohjelman toimenpiteiden painopisteet ovat nuoret, työvoimapotentiaali ja työssäkäyvät.

Vuonna 2013 kiinnitetään erityishuomiota nuorten yhteiskuntatakuun toteutumiseen, yrittäjyyden edistämiseen, toimenpiteiden aitoon työllistävyyteen sekä työhyvinvointiin. Korkeakoulutettujen nuorten työllistämiseen etsitään uudenlaisia toimintamalleja pilottihankkeen avulla. Maakunnalliset ohjauksen ja yrittäjyyskasvatuksen kehittämissryhmät jatkavat työtään.

Nuorten yhteiskuntatakuu kuuluu maakunnan kärkihankkeisiin. Keski-Suomen liitto on rahoittanut yhdeksää nuorisotyöttömyyden hoitoon ja ehkäisyyn kohdentuvaa hanketta, joista osa jatkuu vuonna 2013. Kuntien yhteistyötä ja hyvien käytänteiden vaihtamista edistetään koordinoimalla vastuuhenkilöiden työryhmää. Tilanteen seurantaan ja analysointiin tarjotaan tukea Valtakunnallisen ohjausalan osaamiskeskuksen toteuttaman tutkimushankkeen kautta. Nuorten koulutuksessa pyritään vaikuttamaan ammatillisen koulutuksen aloituspaikkojen riittävyyteen. Oppilaitosten yritys- ja työelämäyhteyksiä kehitetään yhteisen Osaajat kohtaavat –toiminnan kautta. Toimintaa ohjaava strategia ja toiminnanmuodot päivitetään yhdessä syksyn 2012 aikana.

Kansainvälisten opiskelijoiden yhteyksiä Keski-Suomeen tiivistetään kehittämällä Keski-Suomi-lähettiläs-konseptia yhdessä Jyväskylän yliopiston ja ammattikorkeakoulun kanssa. Maakunnan yhteistyötä ja kilpailukykyä aikuiskoulutuksen tarjonnassa edistetään strategiaprosessin ja yhteisten tapaamisten avulla.

Keski-Suomen liitto toimii jäsenenä EduCluster Network -liiketoimintaverkostossa, jonka tavoitteena on kasvattaa kansainvälistä koulutus- ja osaamisliiketoimintaa Keski-Suomessa. Verkosto pyrkii asiakaslähtöiseen laadukkaaseen palveluntuotantoon kansainvälisillä markkinoilla. Keski-Suomen liiton omaa osaamista osana verkostoa kehitetään ja verkostoa markkinoidaan aktiivisesti osana kansainvälistä yhteistyötä.

4.1.3 Hyvinvoiva kansalainen

Keski-Suomen liiton toimenpiteitä linjaa kolme tuoretta hyvinvointialan erillisselvitystä: Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon tuleva palvelurakenne, Keski-Suomen hyvinvointistrategia 2020 ja Keski-Suomen liikunta- ja urheilustrategia. Näiden strategioiden toimeenpano jatkuu vuonna 2013 käytettävissä olevan hankerahoituksen turvin.

Keski-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluverkon kehittäminen jatkuu. Selvityksen perusteella tehty esitys maakuntaan parhaiten soveltuvasta palvelurakennemallista arvioitiin jäsenkuntien lausunnoissa soveltuvuuden verrattain heikoksi ja selvitystyön ajankohta vääräksi. Selvityksessä esitettiin, että Keski-Suomeen muodostettaisiin Jyväskylän kaupungin (”vahva kunta”) lisäksi kolme sosiaali- ja terveysaluetta ja hyödynnettäisiin olemassa olevia palveluverkkoja ja entistä suurempien alueiden synergiaa.

Koska sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta uudistetaan osana valtakunnallista kuntauudistusta, Keski-Suomen liitto varautuu tarvittavien yhteistyöfoorumien järjestämiseen ja maakunnallisiin erillisselvityksiin vuonna 2013.

Keski-Suomen liitto edistää Keski-Suomen hyvinvointistrategian 2020 tavoitteita yhteisissä neuvotteluissa maakunnan hyvinvointitoimijoiden kanssa sekä voimavarojensa mukaisilla kehittämissankkeilla. Keski-Suomen liitto osallistuu KT Kuntatyöntantajien valtakunnalliseen pilottihankkeeseen ”Osaamisen ennakointi kuntapalveluissa” sekä koordinoi maakunnallista sote-alan ennakoitiryhmää.

Hyvinvointistrategian toimeenpanossa painotetaan toimintavuonna erityisesti yhteistyötä koulutusorganisaatioiden kanssa. Tavoitteena on edistää hyvinvointialan osaavan työvoiman saatavuutta eri puolilla maakuntaa sekä yhteistyötä maakunnan järjestötoimijoiden kanssa. Myös kansalaisten osallistuminen ja vaikuttamismahdollisuuksia hyvinvointialan kehittämisessä pyritään lisäämään.

Keski-Suomen liikunta- ja urheilustrategiassa esitetään lukuisia liikunnan ja urheilun kehittämisskohteita. Keski-Suomen liitolle osoitetut toimenpiteet liittyvät liikunnan ja urheilun erityisosaamisen hyödyntämiseen maakunnan kehittämissvalinnoissa, liikuntamyönteiseen maankäytön suunnitteluun, maakunnan liikuntaolosuhteiden sekä virkistysalueverkoston kehittämiseen sekä liikunta-asoiden merkityksen tunnistamiseen maakunnallisessa päätöksenteossa. Keski-Suomen liitto edistää esitettyjä toimenpiteitä erillishankkeilla. Liitto antaa lausunnon liikuntapaikkojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmasta Pohjanmaan ELY-keskukselle.

4.1.4 Vetovoimainen toimintaympäristö

Toimintaympäristön vetovoimaisuudelle luodaan edellytykset maakuntakaavoituksella. Kaavoitusta ja alueidenkäyttöä, mukaan lukien energia-alan liittyvät ratkaisut ja liikenneasiat, selvitetään tarkemmin luvussa 4.2. Ympäristö ja luonnon monimuotoisuus, tietoliikenteen edellytykset kaikkialla maakunnassa sekä luovat alat ja kulttuuri ovat vahvoja toimintaympäristön vetovoimatekijöitä. Niitä käsitellään tässä luvussa.

Luonto ja ympäristö

Keski-Suomen ympäristöohjelman koordinoituvastuu siirtyi aluehallintouudistuksen yhteydessä Keski-Suomen ympäristökeskukselta (nykyinen ELY-keskus) Keski-Suomen liitolle. Ympäristöohjelma 2015, ”Sanoista tekoihin”, valmistui vuonna 2010. Keski-Suomen liitto ja ELY-keskus vastaavat ohjelman toteutumisen ensimmäisestä seurannasta vuosina 2012-2013.

Vuonna 2013 kartoitetaan Keski-Suomen virkistysalueyhdistyksen perustamisedellytyksiä sekä kuntien mahdollisuutta ja kiinnostusta osallistua maakunnallisen virkistysalueyhdistyksen toimintaan. Asiasta tehdään kysely Keski-Suomen kunnille. Taustaselvitys maakunnallisen virkistysalueyhdistyksen perustamisesta valmistui vuonna 2012.

Keski-Suomen liitto on laatinut joitakin vuosia sitten kartan Keski-Suomen potentiaalisesti hiljaisista alueista. Vuoden 2013 aikana tehdään tarkempi selvitys (mm. haastatteluja, äänimittauksia jne.), joka täsmentää maakunnallisesti merkittävät hiljaiset alueet. Kartoitusta tullaan käyttämään maankäytön suunnittelun yhtenä lähtöaineistona.

Keski-Suomen liitto rahoittaa maakunnan modernin rakennusperinnön (vuoden 1945 jälkeen rakennettu) inventointia. Hankkeen koordinoi ja pääosin toteuttaa Keski-Suomen museo. Liitto antaa tarvittaessa asiantuntija-apua erityisesti maakunnallisen maankäytön näkökulmasta. Inventointi toteutetaan koko maakunnan alueella. Se tuottaa tietoa myös maakuntakaavoitukseen ja kuntien kaavaprosesseihin ja palvelee korjausrakentamista ja siihen liittyvää ohjausta ja koulutusta.

Keski-Suomen liitto edistää yhdessä Pohjois-Savon liiton ja Konneveden ja Rautalammin kuntien kanssa valmistelutoimia, joilla pyritään tulevaisuudessa saamaan Etelä-Konnevedelle kansallispuisto. Selvitysalue on merkitty Keski-Suomen 4. vaihemaakuntakaavaan. Luonnon monimuotoisuutta voidaan näin turvata kaavoituksen avulla.

ICT ja laajakaistat

Keski-Suomen ICT-strategian mukaisesti kunnissa kehitetään ICT-alaa ja tiivistetään erityisesti tietojärjestelmäyhteistyötä palvelujen organisoinnissa, laitteistojen ylläpidossa ja käyttötuen avulla.

ICT-strategiassa Keski-Suomen liiton vastuulle osoitettu ”Laajakaista kaikille” –toimenpide-kokonaisuus viedään päätökseen huhtikuun 2013 loppuun mennessä. Vuonna 2013 tuetaan kuntien hankealueilla tehtäviä esiselvityshankkeita, verkon rakentamista ja tiedotusta yhdessä kuntien ja operaattoreiden kanssa. Tavoitteena on, että kaikki potentiaaliset laajakaistaliittäjät saavat tarvitsemansa tiedon valokuituyhteyksien rakentamisaikatauluista, hinnoista, palveluista sekä verkon tulevaisuuden mahdollisuuksista.

ICT-strategiassa määritelty osaamistarpeiden kartoitus käynnistyy 2013. Seutujen yrityksille ja oppilaitoksille laaditaan läpinäkyvät yhteiset tavoitteet, projektit ja ohjelmat tavoitteena ICT-alan liiketoiminnan vahvistuminen. Täydennyskoulutustarpeet kartoitetaan kunnittain ja oppilaitoksia tuetaan koulutuksen suunnittelussa. Kunnan henkilöstölle suunnitellaan yhtenäinen ja kustannustehokas koulutusratkaisu.

Palveluprosesseja ja niitä tukevia sovelluksia kehitetään uusien ratkaisujen ja ICT-sovelluksien, esimerkiksi sähköinen asiointi, arkistointi ja asianhallinto. Tämä edistää kuntien yhteisten ratkaisujen käyttöönottoa sekä valtion ja kuntien järjestelmien yhteensopivuutta. Kuntakohtaista tietohallintoarkkitehtuuria kehitetään ja kuntia tuetaan sen laadinnassa.

Luova talous ja kulttuuri

Luovan talouden kehittämissuunnitelman mukaisesti Keski-Suomessa edistetään luovaa yrittäjyyttä monipuolisesti, luovan talouden tietopohjaa vahvistetaan (ennakointi), kehittämistoimia sovitetaan yhteen ja liitetään niitä osaksi laajempaa strategista kehittämistä (esim. maakuntaohjelmaa). Suunnitelma on kolmivuotisen CREA.RE-hankkeen ja laajan maakunnallisen yhteistyön tulos.

Luovan yrittäjyyden monipuoliseen edistämiseen perustetaan luovien yritysten kehittäjäryhmä. Sen tehtävä on suosittaa uusia käytäntöjä luovan yrittäjyyden tukemiseen, ideoida luovien ja muiden alojen yhteistyöstä toimintatapoja ja hankkeita sekä toimia luovan yrittäjyyden asiantuntijana maakunnan suunnitteluasiakirjojen laadinnassa.

Luovan talouden tietopohjaa vahvistetaan osallistamalla maakunnalliseen ennakointityöhön. Luovasta taloudesta ja sen tilasta kootaan, tuotetaan, tulkitaan ja jaetaan tietoa ja integroidaan sitä laajempaan strategiaan.

Kehittämistoimia sovittaa yhteen laaja-alainen maakunnallinen kehittäjäryhmä. Ryhmä varmistaa, että luovan talouden toimenpiteet kohdistuvat tasapuolisesti koko maakuntaan ja ylläpitää ja päivittää yhteistä kehittämisvisiota. Kehittäjäryhmän tehtävä on myös seurata erityisesti kansainvälistä luovan alan kehitystä ja tuoda maakuntaan toteutuskelpoisia ideoita. Kulttuuria edistetään itseisarvoisena toimintana, mutta myös kilpailukykyä ja hyvinvointia vahvistavana tekijänä. Maakunnan kulttuurin kansainvälistymistä ja vientiä tuetaan. Koska kuntien kulttuuritoimintaan osoitettavat resurssit niukkenevat, tarvitaan rakenteellisia muutoksia varmistamaan palvelujen tasapuolista saatavuutta. Selvitetään kulttuuripalvelujen tuottamiseen uusi maakunnallinen rakenne.

Luovien alojen sekä koulutus- ja hyvinvointialojen verkoston syntyminen edistetään. Verkoston tavoitteena on koota yhteen yritysten, erityisesti myös mikroyritysten, osaamista ja tuottaa uudenlaisia tuotteita ja palveluita yhteistyönä myös perinteisen teollisuuden kanssa. Rahoitusvaihtoehtoja etsitään kansainvälisen yhteistyön kautta.

Kansainvälinen ulottuvuus otetaan huomioon kaikissa toimenpiteissä: yhteyksiä kansainvälisiin kehittäjäverkostoihin pidetään yllä ja uusia etsitään tavoitteena löytää ulkopuolista rahoitusta. Toimenpiteiden pitkän aikavälin tavoite on luovien alojen kasvu ja kansainvälistyminen sekä luovan talouden vahvistuminen maakunnassa.

4.1.5 Rahoituslähteet

Keski-Suomen liitto rahoittaa kehittämis- ja investointihankkeita. Rahoituslähteitä ovat EU-ohjelmat, kansallinen maakunnan kehittämisraha ja Keski-Suomen Kehittämisrahasto. Vuonna 2013 Keski-Suomen liitto voi myöntää tukea noin 2,6 miljoonaa euroa. Kuntien ja yritysten rahoituksen kanssa tuki mahdollistaa 4,5 miljoonan euron kehittämishankkeet. Etusijalla ovat rakennemuutoksista kärsivien seutujen hankkeet.

Myönnettävän rahoituksen määrä supistuu viidenneksen vuoteen 2012 nähden, koska EU-rahoitus ja maakunnan kehittämisraha vähenevät. Keski-Suomen Kehittämisrahaston säilyminen ennallaan on erityisen perusteltua maakunnan niukkenevien rahoituskanavien vuoksi.

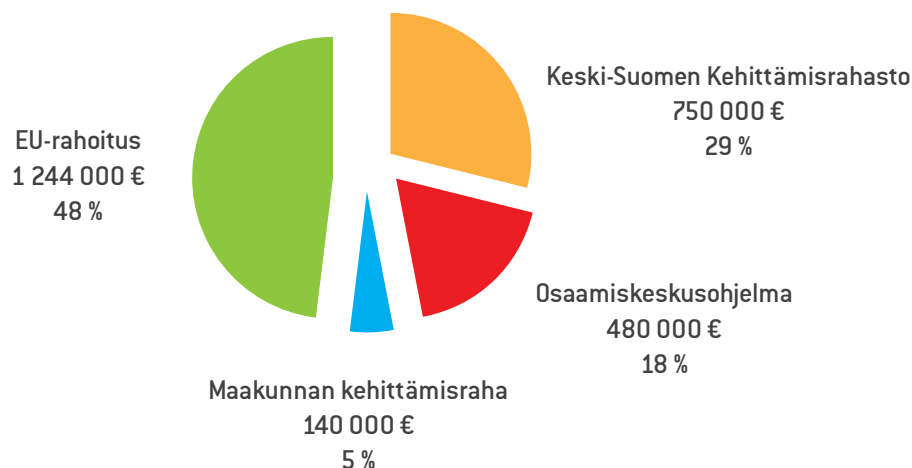
EU-ohjelmista rahoitetaan merkittävä osa maakuntaohjelman toimenpiteistä. Vuosi 2013 on EU-ohjelmakauden viimeinen: tavoitteena on kaikkien varojen sitominen vuoden loppuun mennessä.

Keski-Suomen liiton EU-rahoitus kohdennetaan klustereiden kehittämiseen, yritysten liiketoiminnan uudistamiseen ja innovaatioympäristön vahvistamiseen. Saarijärven-Viitasaaren seudulla on EU-rahoituksessa erityisasema.

Maakunnan kehittämisrahaa myönnetään Jyväskylän seudun osaamiskeskusohjelmalle, jonka rahoituksesta päättää valtioneuvosto työ- ja elinkeinoministeriön esityksestä. Osaamiskeskusohjelma päättyy vuoden 2013 lopussa. Vapaata maakunnan kehittämisrahaa on myönnettävissä muutamalle hankkeelle.

Keski-Suomen Kehittämisrahastosta tuetaan pienempiä hankkeita, jotka vahvistavat maakunnan kilpailukykyä, edistävät yhteisten strategioiden toteutumista tai lisäävät maakunnan vetovoimaa. Rahoitusta voidaan myöntää myös uusille avauksille, maakuntakaavoituksessa tarvittaviin selvityksiin ja kansainvälisille EU-hankkeille. Kehittämisrahaston käyttösuunnitelma käsitellään maakuntahallituksessa tammikuussa 2013.

Aluekehittämisen rahoitus on vuosittain noin 60 miljoonaa euroa. Pääosa siitä kanavoituu maakuntaan Keski-Suomen ELY-keskuksen kautta. Keski-Suomen liitto ohjaa rahoituksen kohdentumista maakuntaohjelman ja sen vuosittaisten toteuttamissuunnitelmien avulla. Tärkein aluekehittämisen rahoitusta ohjaava yhteistyöelin on maakunnan yhteistyöryhmä (MYR). Yksittäisten hankkeiden yhteensovittamisesta ja arvioinnista vastaa rahoittajien yhteinen hankeryhmä.

Keski-Suomen liiton myönnettävissä olevat varat vuonna 2013 rahoituslähteittäin (arvio)

4.2 Alueidenkäyttö

4.2.1 Maakuntakaavoitus

Maakuntakaavat syntyvät viiden vaiheen kautta: (1) kuulutus kaavoituksen vireille tulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman laadinta, (2) luonnoksen ja valmisteluaineiston nähtäville pano, (3) ehdotusvaiheen nähtäville pano, (4) maakuntavaltuuston hyväksyminen ja (5) ympäristöministeriön vahvistus. Vaiheet helpottavat kaavoitusprosessin hallintaa sekä osallistumisen ja arvioinnin järjestämistä.

Keski-Suomessa on lain voima kahdella maakuntakaavalla. Ympäristöministeriö vahvisti Keski-Suomen maakuntakaavan 14.4.2009 ja se sai lain voiman 10.12.2009. Keski-Suomen 1. vaihemaakuntakaava (Jätkä) koskee Jyväskylän seudun jätteenkäsittelykeskusta. Ympäristöministeriö vahvisti kaavan 16.12.2009 ja lain voiman se sai 4.2.2011.

Keski-Suomen 2. vaihemaakuntakaava (Poski) koskee pohjaveden suojelun ja kiviainesten käytön yhteensovitusta. Ympäristöministeriö vahvisti kaavan 11.5.2011. Kaavasta on tehty yksi valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Keski-Suomen 3. vaihemaakuntakaava (Turva) koskee turvetuotantoa ja suoluontoa sekä tuulivoimaa. Kaavaehdotus on maakuntavaltuuston käsittelyssä marraskuussa 2012. Jos valtuusto hyväksyy kaavaehdotuksen, se etenee ympäristöministeriöön vahvistettavaksi.

Keski-Suomen 4. vaihemaakuntakaava (Paikko) päivittää Keski-Suomen maakuntakaavan kaupallisen palveluverkon sekä virkistystoimintojen alueet ja osoittaa puolustusvoimien alueille melu- ja suoja-alueita. Kaavassa muutetaan em. teemojen osalta myös Pirkanmaan maakuntakaavaa niillä alueilla, jotka siirtyivät Längelmäen kunnasta Jämsän kaupunkiin. 4.vaihekaava on tarkoitus hyväksyä viimeistään kevältävuodessa 2013.

Keski-Suomen maakuntakaavan toteutuminen ja seuranta on vuoden 2013 ajankohtaisia tehtäviä. Seuranta tapahtuu pääosin ympäristöhallinnon seurantajärjestelmien avulla. Samalla tarkastellaan ympäristöministeriön 14.4.2009 vahvistaman ja 10.12.2009 lainvoiman saaneen Keski-Suomen maakuntakaavan mahdollisia täydennys- ja muutostarpeita.

4.2.2 Maankäytön suunnittelu

Strategisen maankäytön suunnittelun uusia painotuksia sisällytetään seuraavaan maakuntasuunnitelmaan. Keski-Suomen kuntiin levitetään rakennemallityyppejä laajempia ylikunnallisia strategisen maankäytön suunnittelun näkökulmia. Kuntien strategista suunnittelua tuetaan Äänekoski – Jyväskylä – Jämsä -vyöhykkeen kokemusten pohjalta.

Keski-Suomesta tehdään strategisen maankäytön suunnittelun edelläkävijä ja suunnittelussa otetaan käyttöön uusia työkaluja. Rakennemallien toteutumisen seurantaan laaditaan reaaliaikainen ja ennakoiva työkalu kunnille ja koko maakunnalle (maakuntakaavan ja strategisten suunnitelmien toteutumisen seuranta).

Kuntien päättäjille ja johtaville virkamiehille järjestetään strategisen maankäytön seminaari, ns. laajennettu motiiviseminaari, jossa perehdytään strategisen maankäytön suunnittelun sisältöihin, tutustutaan käytännön esimerkkeihin ja valmistellaan seuraavan kokonaismaakuntakaavan strategisuutta. Lisäksi järjestetään strategiatyön esittelytilaisuuksia, ja osallistutaan seurantajärjestelmän kehitystyöhön.

4.2.3 Liikenne

Keski-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman uusiminen aloitettiin kesällä 2011 ja työ valmistuu ennen vuoden 2012 loppua. Samanaikaisesti on valmisteilla myös aiesopimus maakunnan lähivuosien liikenteellisistä linjauksista ja -hankkeista. Sopimus syntyi osana suunnittelua Keski-Suomen liikennestrategian 2035 ohessa. Vuoden 2013 keskeisin haaste on jatkuvan liikennejärjestelmätöiden ja siihen kiinteästi liittyvän liikennealan yhteistoiminnan käynnistäminen.

Jyväskylän ja Helsingin välisen nopean ratayhteyden suunnittelua on tarkoitus jatkaa yhdessä Liikenneviraston kanssa vuonna 2012 valmistuvan esisuunnitelman pohjalta.

Keski-Suomen liitto osallistuu Keskipohjolan kuljetuskäytävän (North East Cargo Link, NECL II) kehittämiseen vuosina 2010 - 2013. Kehittämiskohteet ovat infrastruktuuri, kuljetukset ja logistiikka sekä logistiikan tietotekniset ratkaisut. Työssä on vuoden 2012 loppuun mennessä valmistumassa valtatietä 18 ja seututietä 621 koskevat aluevaraus-suunnitelma. Laadittavassa kuljetusselvityksessä tutkitaan, millaisia eroja eroja eri kuljetusreiteillä on kustannustehokkuudessa ja ympäristövaikutuksissa. Selvityksessä tarkastellaan myös Keskipohjola-vyöhykkeen kytkeytymistä muuhun liikennejärjestelmään.

4.3 Edunvalvonta ja yhteistyö

Esitykset maakunnan tärkeimmistä kehittämis-kohteista kootaan vuosittain maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelmaan. Seutujen kehittämis-toiveet ja näkemykset selvitetään maakuntakierroksella ja erillisissä neuvotteluissa. Tavoitteena on koko maakunnan tasapainoinen kehittäminen. Toteuttamissuunnitelma valmistellaan rinnakkain Keski-Suomen ELY-keskuksen strategisen tulos-suunnitelman kanssa ja maakuntaliiton ja ELY-keskuksen edustajat vievät yhdessä keskeiset teemat ministeriöiden tulosneuvotteluihin.

Keski-Suomen kansanedustajille ja kunnanjohtajille Keski-Suomen liitto järjestää säännöllisesti kokoukset maakunnan ajankohtaisista asioista. Kansanedustajien käyttöön laaditaan talousarvioaloitteita ja lausuntoja.

Keski-Suomen liiton asiantuntijat edistävät maakunnan tavoitteita ja aloitteita myös lukuisissa valtakunnallisissa työryhmissä ja asiantuntijatapaamisissa. Merkittävä rooli liitolla on esimerkiksi valtakunnallisten liikennehankkeiden edistämisessä. Maakuntaliitto edistää myös valtion palvelujen alueellistamista sekä valtion palveluverkon ja yhteispalvelujen kehittämistä. Keski-Suomen liitto on neuvottelufoorumina kuntarakennetta koskevissa keskusteluissa.

Maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) ohjaa aluekehittämisrahoitusta ja sovittaa yhteen maakunnan kehittämisen toimenpiteitä. Yhteistyöryhmä hyväksyy vuosittain maakunnan yhteistyöasiakirjan, jossa määritellään, miten EU-rahast ja vastaava kansallinen rahoitus jaetaan rahoittajaviranomaisille ja edelleen hankkeille. Ohjelmakaudella 2007 - 2013 Keski-Suomen kehittämiseen on käytettävissä EU-ohjelmien varoja yli 440 miljoonaa euroa. Yhteistyöryhmän työtä linjaa Keski-Suomen maakuntaohjelma. MYRissä ovat edustettuina kunnat, ohjelmia rahoittavat valtion viranomaiset sekä tärkeimmät työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt. MYRin nimeää maakuntahallitus.

EU:n rakennerahastojen ohjelmayhteistyötä tehdään Länsi-Suomen maakuntien kanssa. Keski-Suomen liitto koordinoi ja osin hallinnoi Länsi-Suomen EAKR-ohjelmaa. Tehtävään kuuluu ohjelman seurantakomitean, sen sihteeristön ja ohjausryhmän valmistelua, resurssien jakoa ja viestintätoimia. Koordinaatiotyö rahoitetaan EAKR-ohjelmasta.

Keski-Suomen liitto edistää pk-yritysten, oppilaitosten, kuntien ja muiden toimijoiden kansainvälistymispyrkimyksiä. Kansainvälisiä aluesuunnittelu- ja kehittämishankkeita toteutetaan EU-ohjelmien osarahoituksella. Kansainvälistä hanketoimintaa, markkinointia ja yhteispalveluja hoidetaan yhteistyössä maakunnan kehittämis-yhtiöiden ja oppilaitosten kanssa. Esimerkiksi kansainväliseen markkinointiin luotu Human Tech Center- brändi, jota käytännössä hoitaa Jykes Oy, ovat tämän yhteistyön tulosta.

Kansainvälisessä yhteistyössä Keski-Suomen liitto hyödyntää Länsi-Suomen Allianssin (WFA) Brysselin toimiston palveluja. Liitto saa toimistolta tietoa maakunnan kannalta keskeisistä asioista ja painotuksista ja koordinoi tiedonvälitystä Brysseliin mm. maakunnan koulutusorganisaatioilta ja kehittämis-yhtiöiltä sekä valtion aluehallinnosta. Vuoden 2013 keskeisin yhteistyökysymys on tulevan EU:n rakennerahastokauden valmistelu. Keski-Suomen liiton lähtökohta on maakunnan aseman turvaaminen ohjelman toteutuksessa.

Keskipohjolakomitean työssä tavoitteina ovat itä-länsi-liikenneyhteyksien parantaminen, kulttuuri- ja elämyselinkeinojen sekä yrittäjyyden edistäminen sekä ympäristötekniikan ja uusiutuvan energian kehittäminen. Keskipohjola- komitean suomenkielinen kanslia on Keski-Suomen liitossa.

Keski-Suomen liitto on jäsenenä Euroopan alueiden yhteistoimintaorganisaatiossa (Assembly of European Regions, AER), alueiden kilpailukykyinstituutissa (TCI, The Competitiveness Institute) ja Euroopan maakuntien ja energiatoimistojen energia- ja ympäristöjärjestö FEDARENEssa (European Federation of Agencies and Regions for Energy and Environment).

Liitolla on lisäksi yhteistyösopimukset tai muutoin vuosien ajan jatkunutta yhteistoimintaa useiden kansainvälisten partnereiden kanssa. Aktiivisinta yhteistyö on Puolan Swietokrzyskien alueen kanssa. Yhteistyön painopisteinä vuonna 2013 ovat koulutuksen vienti, kulttuuriyrittäjyys ja bioenergia-alan yhteistyö.

4.4 Maakunnan tilan seuranta ja ennakkointi

Keski-Suomen tilan seuranta ja ennakkointi on aktiivista ja jatkuvaa. Seurannassa tarkastellaan Keski-Suomen kehitystä kansallisessa ja kansainvälisessä kehityksessä sekä arvioidaan seutujen ja kuntien asemaa ja tulevaisuuden näkymiä. Temaattisesti seurannassa tarkastellaan väestöä, taloutta, koulutusta ja osaamista, työmarkkinoita sekä yritystoimintaa.

Aikajana-julkaisussa esitetään aluetalouden ja kärkiklustereiden tuoreinta suhdannetietoa ja luodaan katsaus talouden ja tuotannon näkymiin.

Maakunnallisessa työnjaossa maakuntaliittojen vastuulle kuuluu keskipitkän ja pitkän aikavälin ennakkointi. Maakunnallisen ennakkointijärjestelmän suunnittelusta on vastannut erillisprojekti, joka päättyi kesällä 2013. Alkuvuoden aikana hankkeessa luodut prosessit jalkautetaan sen toteuttajaorganisaatioihin. Keski-Suomen liitto sitoutuu ennakkointilupauksensa mukaisesti ennakoiavan työotteen levittämiseen omassa organisaatiossaan ja maakunnassa sekä ennakkoinnin vuosikellon mukaisten toimintojen toteutukseen yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Vuonna 2013 järjestetään kaksi ennakkointifoorumia ja kehitetään ennakkointikoulutusta.

Keski-Suomen liitolla on vastuu maakunnallisen tietopalvelusivuston (www.keskisuumi.info) kehittämisestä ennakkoinnin työvälineenä.

Kuntapalveluiden ja osaamisen ennakointiin keskitetään kuntatyönantajien hallinnoimassa pilot-tihankkeessa, jossa Keski-Suomen liitto koordinoi yhtä neljästä alueellisesta pilotista. Kesäkuussa 2013 järjestetään sosiaali- ja terveysalan valtakunnallinen ennakkointiseminaari Jyväskylässä yhteistyössä Jyväskylän kaupungin ja Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa. Hyvinvointialojen ennakointia kehitetään myös koordinoimalla maakunnallista ennakkointiryhmää.

Maakunnallisen ennakkointiprosessin lisäksi Keski-Suomen liitto on aktiivisesti mukana valtakunnallisessa ja maakuntien välisessä ennakkointityössä. Osana valtakunnallista maakuntien verkostoa ennakointiin liittyvää vuoropuhelua kehitetään Kuntaliiton, ministeriöiden ja Opetushallituksen suuntaan. Vuonna 2013 toteutetaan kuuden maakunnan yhteinen pilottihanke, jonka aikana mallinnetaan, hyödynnetään ja jaetaan alueellisen ennakkoinnin käytäntöjä eri aluetasoilla. Pilottihankkeen tavoitteena on lisäksi testata erilaisia crowdsourcing-menetelmiä ja tunnistaa ennakkointiprosessi osaksi alueen strategista suunnittelua ja päätöksentekoa.

4.5 Toiminnan vaikuttavuuden arviointi

4.5.1 Maakuntavaltuuston asettamien tavoitteiden arviointi

Kuntaliiton suosituksen (26.10.2006) mukaan ”valtuusto hyväksyy valtuustokauden kattavan kuvauksen arviointijärjestelmäksi osana kunnan strategista johtamista”.

Keski-Suomen liiton toiminnan arviointijärjestelmä on seuraava. Maakuntavaltuusto asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talous- ja toimintasuunnitelmassa. Em. suosituksen mukaan valtuusto huolehtii, että sen asettamat tavoitteet ovat kunnan toiminnan ja palvelujen kehittämisen näkökulmasta strategisia.

Tarkastuslautakunnan tehtävä on kuntalain 71 §:n 2. momentin mukaan arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Lautakunta voi myös tehdä esityksiä tilintarkastuksen ja sisäisen valvonnan kehittämiseksi.

Maakuntahallitus vastaa sisäisestä valvonnasta ja tarkastuksesta, joiden ohjeet se on hyväksynyt. Toimeutusvastuu on maakuntajohtajalla ja toimistolla sekä maakuntajohtajan osalta maakuntahallituksella. Tilintarkastaja tarkastaa hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen.

Asiakastytytyväisyyskysely päivitetään vuonna 2014.

4.5.2 Muu toiminnan arviointi

Viranomaisien suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arviointia koskeva laki (SOVA-laki) ohjaa ympäristövaikutusten arviointia suunnitelmien ja ohjelmien valmistelussa ja hyväksymisessä. Vaihekaavojen ympäristövaikutusten arviointi perustuu maankäyttö- ja rakennuslakiin.

Maakuntakaavoituksen ja aluekehittämisen arvioinnissa on keskeisesti mukana maakunnan yhteistyöryhmän asettama ympäristö- ja tasa-arvovaikutusten arviointiryhmä (YVA-ryhmä). Se arvioi myös EU-tavoiteohjelmista rahoitettavat hankkeet, joilla on merkittäviä ympäristö- ja/tai tasa-arvovaikutuksia.

Maakuntaohjelman tavoitteiden toteutumista seurataan työ- ja elinkeinoministeriön valtakunnallisilla mittareilla. EU-ohjelmatyön Länsi-Suomen maakuntien liitot arvioituttavat yhteistyössä.

Keski-Suomen liiton rahoittamien hankkeiden toiminta, tulokset ja talous raportoidaan ja arvioidaan vuosittain. Raportti sisältää EU:n, maakunnan kehittämisrahan ja Keski-Suomen Kehittämisrahaston hankkeet.

Kaikille EU-hankkeille tehdään yritysvaikutusten arviointi.

5. TALOUSARVIO 2013

5.1 Talousarvio vuodeksi 2013

Kuntalain mukaan kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Liiton toimisto muodostaa yhden tulosityksikön.

	euroa
• jäsenkuntien maksuosuudet	3 402 000
• Investoinnit	0
• Keski-Suomen Kehittämisrahaston kartuttaminen	750 000
• tilikauden yli/alijäämä	0

Maakuntavaltuuston sitova taso on jäsenkuntien maksuosuudet euroa, investoinnit, Keski-Suomen kehittämisrahaston kartuttaminen ja yli/alijäämä euroa. Maakuntahallituksen sitova taso on tiimien netto. Toimistoa sitovat muut käyttötalouden määrärahat.

Maakuntavaltuuston asettama taloudellinen tavoite:
Tilikauden ylijäämä on vähintään 0 euroa.

Talousarvion toimintatulot ja -kulut ovat 4,2 miljoonaa euroa. Se jakaantuu jäsenkuntien maksuosuusrahoituksella rahoitettavaan liiton kiinteään toimintaan (2,7 miljoonaa euroa), kehittämisrahastoon (750.000 euroa) ja muulla rahoituksella rahoitettavaan projektitoimintaan (0,8 miljoonaa euroa).

Keski-Suomen liiton suurin menoerä on henkilöstökulut (2,2 miljoonaa euroa). Henkilöstön palkkamäärärahat on budjetoitu varautumalla 2,06 prosentin sopimuksen mukaisiin korotuksiin.

Investointiosa on 0 euroa.

Rahoitusosan vuosikate on 1000 euroa ja samoin rahavarojen muutos. Vuonna 2012 EU:n rakennerahasto-ohjelmien hankkeiden maksatuksiin käytetään noin 3 miljoonaa euroa. Hankkeiden maksatusta varten odotetaan ministeriöltä samansuuruisia määrärahaa. Rahoitusosaan ei odoteta muutoksia taloussuunnitelmakaudella.

Maakuntahallitus hyväksyy maakuntavaltuuston hyväksymää talousarviota tarkentavan käyttösuunnitelman tammikuussa 2013. Toiminta- ja taloussuunnitelman liitteenä 7 olevan käyttösuunnitelman luvut voivat tarkentua käyttösuunnitelman hyväksymisvaiheessa. Projektien käyttösuunnitelmaluonnokset on esitetty liitteessä 8.

Maakuntavaltuusto on kokouksessaan 6.6.2012 hyväksynyt tilivelvollisten luetteloon maakuntahallituksen jäsenet sekä toimistosta maakuntajohtajan, suunnittelujohtajan, kehittämisjohtajan ja hallintopäällikön.

Perussopimuksen mukaan suunnitelman mukaisten poistojen perusteet hyväksyy yhtymävaltuusto.

Keski-Suomen liiton poistojen laskentaperusteet ja poistomenettely:

Keski-Suomen liiton koneiden ja kaluston sekä kiinteiden rakenteiden ja laitteiden (kirjanpidossa aineelliset hyödykkeet) suunnitelman mukainen poisto on 25 prosentin suuruinen jäännösarvopoisto. Osakkeilla ja osuuksilla ei ole suunnitelman mukaista poistoaikaa.

Liiton pienhankintaraja on 15.000 euroa. Maakuntahallitus voi määrittää rajan erikseen.

5.2 Jäsenkuntien maksuosuudet

Jäsenkuntien rahoitus on yhteensä 3,402 miljoonaa euroa. Perussopimuksen § 24:n mukaan "jäsenkuntien maksuosuudet määräytyvät edellisellä kalenterivuotena toimitetussa kunnallisverotuksessa jäsenkunnittain kertyneiden ansiotulo- ja yhteisöverojen suhteessa. Verotietoina käytetään valmisteluvaiheessa saatavissa olevia viimeksi vahvistetun verotuksen verotietoja".

Vuoden 2013 maksuosuudet lasketaan verovuoden 2011 verotustietojen perusteella. Maksuosuudet kunnittain on esitetty liitteessä 6.

5.3 Talousarvioasetelma

Keski-Suomen liiton talousarvio on laadittu kuntalain, soveltuvien osin kirjanpitolain ja kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamien yleisohjeiden mukaisesti. Kuntalain mukaan talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Käyttösuunnitelma on laadittu Suomen kuntaliiton tililuettelomallin mukaisesti.

Talousarvion tuloslaskelmaosassa on esitetty toimintatuotot ja -kulut, rahoitustuotot ja -kulut, poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista, satunnaiset tuotot ja kulut sekä tilikauden tuloksen jälkeen poistoeron lisäys/vähennys, varaus-ten lisäys/vähennys ja rahastojen lisäys/vähennys. Tuloslaskelma päättyy tilikauden yli- tai alijäämään.

Käyttötalousosassa on esitetty liiton toimintatuotot ja -kulut kustannusalueittain ja -paikoittain. Kustannusalueet ovat pääosin liiton organisaation mukaisia "osastoja". Toimiston yhteiset kustannukset on kirjattu kustannuspaikkaan 9999 "yhteiskustannukset".

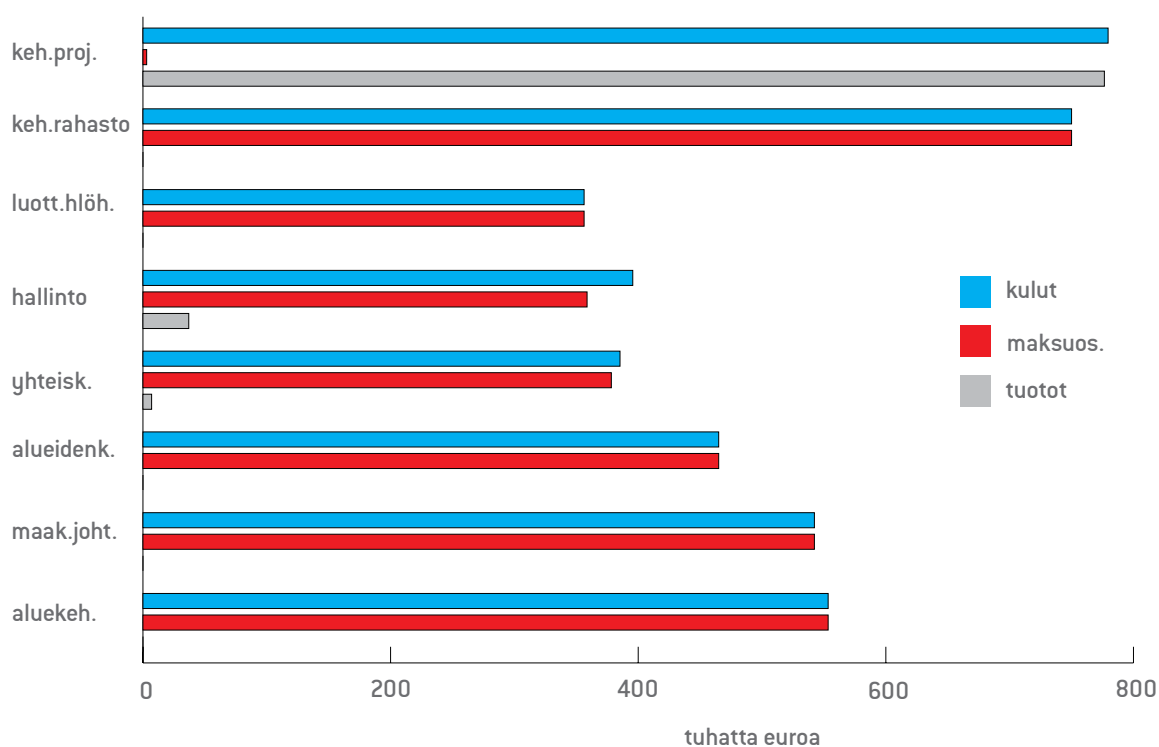
Talousarvion käyttötalousosassa on käytetty seuraavia kustannusalueita ja -paikkoja: luottamushenkilöhallinto (maakuntavaltuusto, tarkastuslautakunta

ja maakuntahallitus), maakuntajohtajan kustannuspaikka, hallinto, alueidenkäyttö, aluekehitys ja yhteiskustannukset. Aiemmasta käytännöstä poiketen, on Keski-Suomen liiton ulkopuolisella rahoituksella toimivat projektit budjetoitu yhdelle tulosalueelle. Näille projekteille perustetaan kustannuspaikkoja seuran tarpeen mukaan.

Rahoitusosaan on koottu rahoituslaskelmaan tulorahoitus, investoinnit ja muut pääomamenot sekä pääomarahaus yhteen laskelmaan. Rahoituslaskelma täydentää tuloslaskelman antamaa kuvaa tulorahoituksen riittävydestä, investoinneista, sijoituksista ja pääomarahoituksesta.

Investointiosassa esitetään käyttöomaisuusinvestoinnit, rahoitusosuudet investointimenoihin ja käyttöomaisuuden myyntituotot. Investointiosaan on budjetoitu taloussuunnitelmakaudella 0 euroa.

Toimintatuottoja ovat myyntituotot (=jäsenkuntien maksuosuudet), maksutuotot, tuet ja avustukset sekä muut tuotot. Toimintakuluja ovat henkilöstökulut, palveluiden ostot, aineet, tarvikkeet ja tavarat, avustukset ja muut kulut. Rahoituslaskelman vuosikate on 0 euroa, samoin investoinnit sekä lainakan- nan sekä rahavarojen muutokset.

Käyttötalous kustannusalueittain 2013

LIITE 1

Maakuntavaltuuston jäsenet 2009 – 2012

Maakuntavaltuuston puheenjohtaja **Mauri Pekkarinen** (kesk), Jyväskylä

1. varapuheenjohtaja **Kimmo Suomi** (sdp), Jyväskylä

2. varapuheenjohtaja **Seppo Kahilainen** (kok), Pihtipudas

JÄSEN

VARAJÄSEN

HANKASALMI

Talouspäällikkö **Anja Kauppinen** (kesk)

Laivakokki **Esko Repo** (sdp)

Maanviljelijä **Reijo Tikka** (kesk)

Lähihoitaja **Minna Pynnönen** (sdp)

JOUTSA

Kotipalveluyrittäjä **Vuokko Heinonen** (kesk)

Insinööri **Pekka Huikko** (kok)

Maanviljelijä **Pekka Lankia** (kesk)

Yrittäjä **Iiris Ilmonen** (kok)

JYVÄSKYLÄ

Opiskelija **Touko Aalto** (vihr)

Liikennealentaja **Markku Aarnos** (kok)

Professori **Jukka Ammond** (vihr)

Opiskelija **Hennariikka Andersson** (kok)

Liikuntapalveluesimies **Jouni Arnberg** (sdp)

Ylikonstaapeli **Aimo Asikainen** (kesk)

Koneyrittäjä, eläk. **Jouko Asikainen** (kesk)

Toiminnanjohtaja **Jari Blom** (sdp)

Sosiaalityöntekijä **Maia Fandi** (vihr)

Sairaanhoitaja **Mervi Hovikoski** (sdp)

Toimitusjohtaja **Kauko Isomäki** (sdp)

Henkilöstön kehittämisspääll. **Ulla Lauttamus** (sdp)

Aluejohtaja **Paavo Luukkonen** (sdp)

Toimistosihteri **Marja Leena Makkonen** (vas)

Opiskelija **Johanna Manninen** (kok)

Rehtori, eläk. **Pentti Niekka** (kok)

Kansanedustaja **Aila Paloniemi** (sdp)

Kansanedustaja **Mauri Pekkarinen** (kesk)

Opettaja **Jarmo Ritanen** (vas)

Liik. suunnittelija-ohjaaja **Anna-Leena Sahindal** (sdp)

Yrittäjä **Jaakko Selin** (kok)

Perhepäivähoitaja **Eila Simola** (sdp)

Henkilöstöpäällikkö **Katja Sorri** (kesk)

Lastentarhanopettaja **Juhani Starczewski** (kd)

Professori **Kimmo Suomi** (sdp)

Kansanedustaja **Kauko Tuupainen** (ps)

Insinööri, piirisihteri **Jorma Uski** (ps)

Kihlakunnansyyttäjä **Marika Visakorpi** (kd)

Kansanedustaja **Sinuhe Wallinheimo** (kok)

Koulunjohtaja, maaseutuyrittäjä **Pirkko Weijo** (kesk)

Opettaja **Marjaana Wuolio** (vihr)

Erityisluokanop. opinto-ohjaaja **Vesa Välimä** (vas)

Opiskelija **Paloma Hannonen** (vihr)

Työterveyslääkäri **Hellin Torkki** (kok)

Yrittäjä **Marja Komppa** (vihr)

Opettaja **Juha Venäläinen** (kok)

Työturvallisuuspäällikkö **Veijo Koskinen** (sdp)

Erikoisajoneuv. korinrak. **Vesa Koskinen** (kesk)

Lakimies **Eino Lahtinen** (kesk)

Lakimies **Heidi Nieminen** (sdp)

Rehtori **Meri Lumela** (vihr)

Lastentarhanopettaja **Tarja Viikari** (sdp)

Projektipäällikkö **Pertti Reinikainen** (sdp)

Kotiäiti **Riitta Mäkinen** (sdp)

Lähetäjä, eläk. **Raimo Kinnunen** (sdp)

Puuseppä **Matti Pöppönen** (vas)

KM, luokanopettaja **Mari Kyllönen** (kok)

Konsuli **Timo Fredrikson** (kok)

Fysioterapeutti **Heidi Rentola** (kesk)

Kanttori **Heikki Tynkkynen** (kesk)

Matti Kangas (vas)

Sairaanhoitaja **Kaija Haapsalo** (sdp)

Kiinteistönvälittäjä **Reijo Savolin** (kok)

Asumispalvelujen johtaja **Leena Yksjärvi** (sdp)

Pastori **Maritta Tynkkynen** (kesk)

Peruskoulun opettaja **Rami Sipilä** (kd)

Tarkastaja **Kari Kuusijoki** (sdp)

Talouspäällikkö **Jari Colliander** (kesk)

Sairaanhoitaja **Minna Mäkinen** (ps)

Pitopalveluyrittäjä **Raija Sipinen** (kd)

Kapteeni, evp. **Pauli Partanen** (kok)

Filosofian tohtori **Pirkko Selin** (kesk)

Sisäinen tarkastaja **Paavo Pitkänen** (kok)

Laitosmies **Kari Yksjärvi** (vas)

JÄMSÄ

Lastentarhanopettaja **Mari Heinäkenkä** (kesk)
 Opettaja, eläk. **Pirjo Nurmesviita** (kd)
 Fysioterapeutti **Aira Putkonen** (kok)
 Prosessimies **Pertti Riihinen** (vas)
 Kunnallisneuvos **Seppo Suominen** (sdp)
 Opiskelija **Mari Äikäs** (vihr)

Rehtori, rovasti **Timo Tuomisto** (kesk)
 Yrittäjä **Sirkka Hirvelä** (kesk)
 Yrittäjä **Erja Laaksonen** (kok)
 Toimittaja **Arja Paakkanen** (vas)
 Suuhygienisti **Ulla Patronen** (sdp)
 Varastomies **Reijo Ekman** (kok)

KANNONKOSKI

Rehtori, eläk. **Alpo Peltola** (kesk)

Lähihoitaja **Sannukka Niskanen** (kesk)

KARSTULA

Yrittäjä **Teijo Peltonen** (kesk)
 Apulaistoimistonjohtaja **Sirkka-Liisa Vainiola** (sdp)

Kodinhoitaja **Riitta Kolari** (kesk)
 Eläinlääkäri **Terhi Simonen-Jokinen** (kok)

KEURUU

Eläkeläinen **Mervi Korkeala** (kok)
 Hankkija **Pekka Kärmeniemi** (kesk)
 Lähihoitaja **Tiina Salomaa** (sdp)

Yrittäjä **Sari Saarinen** (kok)
 Liikkeenharjoittaja **Leo Houhala** (kesk)
 Postinjakaja **Antero Pohjonen** (sdp)

KINNULA

Maanviljelijä **Ilpo Leppänen** (kesk)

Lehtori **Jonna Leppänen** (kesk)

KIVIJÄRVI

Maatalousyrittäjä **Erja Moisio** (kesk)

Yrittäjä **Eeva-Liisa Tobiasson** (kesk)

KONNEVESI

Ravitsemispäällikkö **Mirja Minkkinen** (vas)

Vanerityöntekijä **Veikko Masalin** (vas)

KUHMOINEN

Kotiäiti **Silmu Sarvala** (sdp)

Metsuri **Pentti Huokonen** (sdp)

KYYJÄRVI

Maanviljelijä **Tapio Niskala** (kesk)

Maanviljelijä **Jouko Huumarkangas** (kesk)

LAUKAA

Diplomi-insinööri **Jorma Jolanki** (kok)
 Hammashoitaja **Leena Kalmari** (sdp)
 Opettaja **Tarja Leppäaho** (kd)
 Sihteeri **Tuula Nieminen** (vas)
 Maanviljelijä **Pertti Parkkonen** (kesk)

Vs. päiväkodinjohtaja **Terhi Ek** (vihr)
 Kunnallisneuvos **Helena Pihlajasaari** (sdp)
 Pääluottamusmies **Marko Manninen** (ps)
 Viilusorvaaja **Viljo Kumpulainen** (vas)
 Toimitusjohtaja **Anne Kirmanen** (kesk)

LUHANKA

Maatalouslomittaja **Marjo Koskenniemi** (kesk)

Insinööri **Tuomo Kärnä** (kesk)

MULTIA

Pyöräkoneenkuljettaja **Markku Lappi** (sdp)

Ravitsemustyöntekijä **Niina Pilkkakangas** (sdp)

MUURAME

Toimitusjohtaja **Risto Harvia** (kok)
Maatalousyrittäjä **Minna Häkkinen** (kesk)
Erikoissairaanhoitaja **Asko Juuti** (sdp)

Asianajaja **Tero Lakka** (kok)
Leipuri **Markus Leppiniemi** (kd)
Sisustussuunnittelija **Ulla Perämäki** (sdp)

PETÄJÄVESI

Insinööri **Tapio Kokkonen** (kesk)

Opettaja **Sanna Talasjärvi** (kesk)

PIHTIPUDAS

Maatalousyrittäjä **Jyrki Hollanti** (kesk)
Yrittäjä **Seppo Kahilainen** (kok)

Emäntä **Satu Turpeinen** (kesk)
Yrittäjä **Kari Parkkonen** (sdp)

SAARIJÄRVI

Toimitusjohtaja **Esa Järvinen** (kok)
Terveystenhoitaja **Riitta Pirttiniemi** (kesk)
Opetusneuvos, eläk. **Jorma Viitanen** (sdp)

Puheterap, yrittäjä **Tuulikki Poser-Hirvi** (vihr)
Eläkeläinen **Usko Ohranen** (kd)
Robotinkäyttäjä **Sami Tuominen** (sdp)

TOIVAKKA

Metallimies **Kyösti Takkinen** (sdp)

Perushoitaja **Helena Voutilainen** (sdp)

UURAINEN

Sosionomi **Toimi Kankaanniemi** (kd)

Nuorisotyönohjaaja **Merja Kinnunen** (kd)

VIITASAARI

Kunnallisneuvos, eläk. **Asko Liimatainen** (kok)
Ent. yrittäjä **Ilpo Manninen** (sdp)

Luokanopettaja **Jari Kunelius** (kok)
Pääkirjanpitäjä **Sisko Linna** (sdp)

ÄÄNEKOSKI

Työsuojeluvaltuutettu **Kari Kiiskinen** (sdp)
Kunnallisneuvos, liikkeenharj. **Risto Kumpu** (kesk)
Terveystenhoitaja **Kyllikki Lång** (kok)
Työnohjaaja **Sirpa Martins** (vas)
Sosiaalityöntekijä **Minna Tuikka** (vihr)
Sosiaalialanohjaaja **Marke Tuominen** (ps)

Kehitysvammaisten ohjaaja **Merja Närhi** (sdp)
Kouluttaja, yrittäjä **Laura-Liisa Hyytiäinen** (kesk)
Maanviljelijä **Tommi Lunttila** (kok)
Tekninen avustaja **Eila Nurmi** (vas)
FM, opettaja **Kimmo Tuikka** (vihr)
Hieroja **Jukka Laitila** (ps)

Maakuntavaltuuston sihteeri: hallintopäällikkö **Pirjo Ahola**

LIITE 2

Maakuntahallituksen jäsenet 2011 – 2012

JÄSEN

Kunnallisneuvos, **Helena Pihlajasaari**
Laukaa (sdp), puheenjohtaja

Puuseppämestari **Matti Pöppönen**,
Jyväskylä (vas), 1. varapuheenjohtaja

Yrittäjä, **Kauko Lehtonen**
Saarijärvi (kesk), 2. varapuheenjohtaja

KM, luokanopettaja **Mari Kyllönen**,
Jyväskylä (kok)

Rakennusmestari **Mika Kyrö**,
Jämsä (kesk)

Maanviljelijä **Mikko Tirola**,
Petäjävesi (kesk)

Henk. kehittämispäällikkö **Ulla Lauttamus**,
Jyväskylä (sdp)

Koulukuraattori **Tuija Mäkinen**,
Jyväskylä (vihr)

Asentaja **Rolf Nyholm**,
Äänekoski (sdp)

Pääkirjanpitäjä **Sisko Linna**,
Viitasaari (sdp)

Yrittäjä **Sari Saarinen**,
Keuruu (kok)

Henkilöstöpäällikkö **Katja Sorri**,
Jyväskylä (kesk)

Yrittäjä **Leo Urpilainen**,
Kinnula (kok)

Maakuntahallituksen sihteeri: hallintopäällikkö **Pirjo Ahola**

VARAJÄSEN

Kotiäiti **Silmu Sarvala**,
Kuhmoinen (sdp)

Toimittaja **Arja Paakkanen**,
Jyväskylä (vas)

Kenttämestari **Markku Kananen**,
Pihtipudas (kesk)

Yrittäjä **Jaakko Selin**,
Jyväskylä (kok)

Maatalouslomittaja **Marjo Koskenniemi**,
Luhanka (kesk)

Maanviljelijä **Pekka Lankia**,
Joutsa (kesk)

Perhepäivähoitaja **Eila Simola**,
Jyväskylä (sdp)

Rehtori **Jaana Tani**,
Äänekoski (vihr)

Pituusleikkurimies **Arto Lampinen**,
Jämsä (sdp)

Erikoissairaanhoidaja **Asko Juuti**,
Muurame (sdp)

Yrittäjä **Erja Laaksonen**,
Jämsä (kok)

Rahoituspäällikkö **Hannu Laitinen**,
Jyväskylä (kesk)

Edustaja **Ossi Tamminen**,
Kyyjärvi (kok)

LIITE 3

Tarkastuslautakunnan jäsenet 2009 – 2012

JÄSEN

Kunnallisneuvos **Asko Liimatainen**,
Viitasaari (kok), puheenjohtaja

Maanviljelijä **Jouko Huumarkangas**,
Kyyjärvi (kesk)

Yrittäjä **Leena Jäntti**,
Hankasalmi (kesk)

Hammashoitaja **Leena Kalmari**,
Laukaa (sdp)

Kunnallisneuvos **Seppo Suominen**,
Jämsä (sdp), varapuheenjohtaja

Tilintarkastaja **Erkka Ollila**, Jyväskylä

Tarkastuslautakunnan sihteeri: maksatustarkastaja **Katja Antikainen**

VARAJÄSEN

Fysioterapeutti **Aira Putkonen**,
Jämsä (kok)

Monitoimikoneenkuljettaja **Jorma Teini**,
Kinnula (kesk)

Kauppateknikko **Tarja Pietiläinen**,
Laukaa (kesk)

Apulaistoimistonjohtaja **Sirkka-Liisa Vainiola**,
Karstula (sdp)

Laivakokki **Esko Repo**,
Hankasalmi (sdp)

LIITE 4

Maakunnan yhteistyöryhmän jäsenet

JÄSEN

Keski-Suomen liitto ja jäsenkunnat

Kauko Lehtonen, pj. (kesk)
 Helena Pihlajasaari, 1. vpj. (sdp)
 Mari Kyllönen (kok)
 Rolf Nyholm (sdp)
 Matti Pöppönen (vas)
 Sari Saarinen (kok)
 Katja Sorri (kesk)

Valtion viranomaiset ja muu valtionhallinto

Juha S. Niemelä, 2. vpj
 Eija Heinonen
 Jukka Lehtinen
 Kari Lehtinen
 Asko Saarinen
 Marja-Riitta Vest

Työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt

Arto Tiitinen, 3. vpj
 Peer Haataja
 Marja-Liisa Järvinen
 Alpo-Petteri Kokkonen
 Paula Pusa
 Ahti Ruoppila

VARAJÄSEN

Tuija Mäkinen (vihr)
 Ulla Lauttamus (sdp)
 Leo Urpilainen (kok)
 Sisko Linna (sdp)
 Arja Paakkanen (vas)
 Seppo Kahilainen (kok)
 Mika Kyrö (kesk)

Jyrki Saarivaara
 Eija Haatanen
 Pasi Pirtala
 Päivi Halinen
 Erkki Hirvonen
 Maari Pohjola

Jari-Pekka Koponen
 Johanna Kaplas
 Kaija Taipale
 Tuula Peltonen
 Jyrki Savolainen
 Sirpa Moilanen

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeri: ohjelmapäällikkö Pirjo Peräaho

LIITE 5

Henkilöstö 1.10.2012

Keski-Suomen liiton toimisto (sähköposti: etunimi.sukunimi@keskisuomi.fi)

	Matkapuhelin
MAAKUNTAJOHTAJAN TIIMI	
Maakuntajohtaja Anita Mikkonen	040 595 0011
Maakuntajohtajan sihteeri (sijainen) Helena Anttonen	040 595 0019
Maakuntajohtajan sihteeri Laura Karjalainen (perhevapaa)	040 595 0010
Maakunta-asiamies Hannu Koponen	040 595 0009
Maakuntasuunnittelija Kirsi Mukkala	040 595 0002
ALUEKEHITYS	
Kehittämiskojohtaja Hannu Korhonen	040 595 0016
EU-sihteeri Päivi Blå	040 595 0013
Projektikoordinaattori Anu Huotari (osa-aikainen 40 %, määräaik.)	040 595 0133
Viestintäpäällikkö Merja Lahti	040 595 0000
Tiedottaja Mervi Leinonen (perhevapaa, määräaik.)	040 592 2304
Ohjelmapäällikkö Hilka Laine	040 595 0014
Matkailukoordinaattori Leena Pajala	040 595 0015
Projektipäällikkö Raija Partanen (määräaikainen)	040 595 0139
Ohjelmapäällikkö Pirjo Peräaho	040 595 0008
Kehittämispäällikkö Veli-Pekka Päivänen	040 595 0005
Koulutuksen kehittämispäällikkö Anu Tokila	040 595 0469
ALUEIDENKÄYTTÖ	
Suunnittelujohtaja Olli Ristaniemi	040 595 0052
Viestintäpäällikkö NECL II-hanke Virpi Heikkinen (määräaikainen)	040 595 0178
ATK-valmistelija Juuso Huhtala	040 595 0174
Liikenneinsinööri Pekka Kokki	040 595 0006
Maakuntainsinööri Jarmo Koskinen	040 595 0007
Suunnittelija Minna Kukkonen, BioClus-hanke (määräaikainen)	040 595 0018
Maakuntasuunnittelija Hanna Kunttu	040 591 5901
Kehittämispäällikkö, ICT Timo Mäki-Kuutti (määräaikainen)	040 734 2635
Ympäristöpäällikkö Reima Väliavaara	040 595 0918
HALLINTO	
Hallintopäällikkö Pirjo Ahola	040 595 0003
Toimistos sihteeri Piia Ahonen (osa-aikainen, 50%)	040 595 0181
Maksatustarkastaja Katja Antikainen	040 595 0181
Hallintosihteeri Helena Anttonen	040 595 0019
Toimistos sihteeri Riitta Heiskanen	040 595 1274
Maksatustarkastaja Arja Orell-Kauppinen	040 590 3202
Tietopalvelusihteeri Mari Saalamo	040 590 4264
Virastomestariharjoittelija Toni Takala (määräaikainen)	040 590 1204
Toimistos sihteeri Riitta Tannermäki	040 595 0004
Toimistos sihteeri Pirkko Tuovinen	040 021 0327
Toimistos sihteeri Marja-Leena Tuunanen	040 595 0189
Länsi-Suomen EAKR -ohjelma	
Ohjelmapäällikkö Seppo Haukka	040 595 0012

LIITE 6

Jäsenkuntien maksuosuudet 2013

kunta	kunnallisvero ansio- ja pääomaverotuloista 2011	kertymäosuus yhteisöverotuloista 2011	ansio- ja yhteisöverot yhteensä	lopullinen maksuosuus yht. 2013	maksuosuus 2012	muutos 2012 / 2013		Maksu- osuudesta Kehittämis- rahastoon
	€	€	€	€	€	€	%	€
Hankasalmi	11 682 146	771 163	12 453 309	53 898	53 599	299	0,6	11 882
Jyväskylä	372 714 136	22 492 802	395 206 938	1 710 462	1 703 974	6 488	0,4	377 086
Laukaa	49 279 403	2 083 042	51 362 445	222 297	211 655	10 642	5,0	49 007
Muurame	28 987 746	1 640 674	30 628 420	132 560	131 294	1 266	1,0	29 224
Petäjävesi	9 319 369	661 293	9 980 662	43 196	43 177	19	0,0	9 523
Toivakka	5 827 100	405 171	6 232 271	26 973	26 213	760	2,9	5 947
Uurainen	7 664 776	502 144	8 166 920	35 347	34 616	731	2,1	7 793
Joutsa	10 825 140	1 202 181	12 027 321	52 054	52 844	-790	-1,5	11 476
Luhanka	1 527 372	243 108	1 770 480	7 663	7 804	-141	-1,8	1 689
Keuruu	27 165 141	2 564 447	29 729 588	128 670	130 458	-1 788	-1,4	28 366
Multia	3 718 961	905 254	4 624 215	20 014	21 340	-1 326	-6,2	4 412
Jämsä	68 946 849	4 240 229	73 187 078	316 755	325 386	-8 631	-2,7	69 831
Kuhmoinen	5 643 580	757 157	6 400 737	27 702	28 468	-766	-2,7	6 107
Konnevesi	6 132 049	703 436	6 835 485	29 584	29 826	-242	-0,8	6 522
Äänekoski	56 098 601	3 446 639	59 545 240	257 713	255 824	1 889	0,7	56 815
Kannonkoski	2 965 024	529 151	3 494 175	15 123	16 161	-1 038	-6,4	3 334
Karstula	8 932 045	1 239 392	10 171 437	44 022	45 520	-1 498	-3,3	9 705
Kinnula	3 388 264	470 784	3 859 048	16 702	17 066	-364	-2,1	3 682
Kivijärvi	2 394 597	510 138	2 904 735	12 572	13 249	-677	-5,1	2 772
Kyyjärvi	3 064 146	597 959	3 662 105	15 850	17 328	-1 478	-8,5	3 494
Pihtipudas	8 858 413	1 380 823	10 239 236	44 316	45 683	-1 367	-3,0	9 770
Saarijärvi	23 626 362	2 285 280	25 911 642	112 146	112 167	-21	0,0	24 724
Viitasaari	15 624 764	2 023 226	17 647 990	76 381	78 348	-1 967	-2,5	16 839
KESKI-SUOMI	734 385 984	51 655 493	786 041 477	3 402 000	3 402 000	0	0,0	750 000

Lähde: Ennakkotieto verovuoden 2011 veroista (taulukko N101, 10.9.2012)

LIITE 7

Keski-Suomen liiton talousarvion käyttösuunnitelma 2013

Luonnos 28.8.2012

TULOSLASKELMA	TP 2011 euroa	TA 2012 euroa	TA 2013 euroa	MUUTOS 2012 – 2013 euroa %	
TOIMINTATUOTOT	5 238 587,41	4 308 200	4 210 400	-97 800	-2,3
Korvaukset kunnilta (=maksuos.)	3 300 000	3 402 000	3 402 000	0	0,0
Muut myyntituotot		86 200	25 400		
Maksutuotot	0	0	0	0	-
Tuet ja avustukset	1 822 659,18	820 000	783 000	-37 000	-4,5
Muut tuotot	115 928,23	0	0	0	-
TOIMINTAKULUT	-5 232 826,94	-4 306 200	-4 210 400	-95 800	-2,2
Henkilöstökulut	-2 282 658,34	-2 393 800	-2 183 100	-210 700	-8,8
Palvelujen ostot	-1 931 925,52	-902 000	-1 009 200	107 200	11,9
Aineet, tarvikkeet, tavarat			-65 000	-65 000	-
* Ostot tilikauden aikana	-104 146,72	-70 000		-70 000	-100,0
* Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-3 736,02	0	0	0	-
Avustukset	-831 843,99	-775 000	-781 000	6 000	0,8
* sis. K-S kehittämisrahasto	(700.000 e)	(750.000 e)	(750.000 e)		
Muut toimintakulut	-78 516,35	-165 400	-172 100	6 700	4,1
TOIMINTAKATE	5 760,47	2 000	0	-2 000	-
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	22 902,11	0	0	0	-
Korkotuotot	22 999,98	0	0	0	-
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0	-
Korkokulut	-97,87	0	0	0	-
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	-
VUOSIKATE	28 662,58	2 000	0	-2 000	-
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	-3 125	-3 000	0	3 000	-100,0
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0	0	-
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	-
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	-
TILIKAUDEN TULOS	25 537,58	-1 000	0	1 000	-100,0
Poistoeron lisäys (-)	0	0	0	0	-
Poistoeron vähennys (+)	1 825	1 000	0	-1 000	-100,0
Varausten lisäys (-)	0	0	0	0	-
Varausten vähennys (+)	0	0	0	0	-
Rahastojen lisäys (-)	-700 000	-750 000	-750 000	0	0,0
Rahastojen vähennys (+)	775 603,31	750 000	750 000	0	0,0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	102 965,89	0	0	0	0,0

LIITE 8

Keski-Suomen liiton talousarvion käyttösuunnitelma 2013
Käyttötalous tulo- ja menolajeittain sekä kustannusalueittain
projektit

	TA 2013	Keski- Pohjola kp. 1215	proj. tilit. kp. 1299	laaja- kaista kp. 2140	NECL kp. 2155	EU-ohj. tekn.tuki kp. 1241	EAKR L-S kp. 1270	ICT kp. 2207	Crea.re kp. 2240	K-S matk. virtaa kp. 5515
TUOTOT YHTEENSÄ	776 500	32 000	70 000	99 500	118 000	230 000	93 000	100 000	22 000	12 000
3135 Myyntituotot kunnilta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3140 Muut myyntituotot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3310 Tuet ja avustukset valtiolta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3315 Tuet ja avustukset EU:lta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3330 Muut tuet ja avustukset	764 500	32 000	70 000	99 500	118 000	230 000	93 000	100 000	22 000	12 000
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	779 500	5 000	70 000	99 500	148 000	230 000	93 000	100 000	22 000	12 000
Henkilöstökulut	370 000	0	0	30 500	50 000	122 500	72 000	75 000	20 000	0
4000 Maksetut palkat ja palkkiot	300 000	0	0	25 000	40 000	100 000	60 000	60 000	15 000	0
4100 KuEI-maksut	55 000	0	0	4 000	8 000	18 000	10 000	12 000	3 000	0
4150 Kansaneläke- ja sairausvak.	9 000	0	0	1 000	1 000	3 000	1 000	2 000	1 000	0
4160 Työttömyysvakuutusmaksut	5 500	0	0	500	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	0
4170 Tapaturmavakuutusmaksut	500	0	0	0	0	500	0	0	0	0
4230 Sairausvakuutuskorvaukset										
Palvelujen ostot	390 500	5 000	70 000	69 000	98 000	106 500	15 000	25 000	2 000	12 000
4340 Tsto-, pankki- ja asiantunt.	300 000	0	70 000	60 000	90 000	65 000	5 000	10 000	0	10 000
4350 Painatukset ja ilmoitukset	6 500	0	0	2 000	3 000	500	1 000	0	0	0
4360 Posti- ja telepalvelut	4 000	0	0	0	0	3 000	1 000	0	0	0
4370 Vakuutukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4380 Puhtaanapito ja pesulapalv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4390 Huoneiston kunnossapitopalv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4410 Majoitus- ja ravitsemispalv.	17 000	1 000	0	1 000	0	5 000	5 000	5 000	0	0
4420 Matkustus- ja kuljetuspalv.	59 000	4 000	0	5 000	5 000	30 000	3 000	10 000	2 000	2 000
4430 Sosiaali- ja terveyspalvelut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4440 Opetus- ja kulttuuripalvelut	4 000	0	0	1 000	0	3 000	0	0	0	0
4460 Muut yhteistoimintaosuudet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4470 Muut palvelut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet, tavarat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4500 Toimistotarvikkeet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4510 Kirjallisuus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4570 Sähkö	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4580 Kalusto	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4640 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Avustukset	6 000	0	0	0	0	0	6 000	0	0	0
4740 Avustukset yhteisöille	6 000	0	0	0	0	0	6 000	0	0	0
4770 Avustukset rahastoille	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	1 000	0	0	0	0	1 000	0	0	0	0
4820 Huoneistojen vuokrat/yhtiöv.	1 000	0	0	0	0	1 000	0	0	0	0
4840 Koneiden ja laitt. vuokrat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4940 Muut toimintakulut	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KUNTIEN MAKSUOSUUSRAHOITUS	3 000	-27 000	0	0	30 000	0	0	0	0	0

KESKI-SUOMEN LIITTO

Regional Council of Central Finland

KESKI-SUOMEN LIITTO
Regional Council of Central Finland

KESKI-SUOMEN LIITTO | Sepänkatu 4 | 40100 Jyväskylä | Keski-Suomen Talo
puh: 0207 560 200 | fax: 014 217 733 | etunimi.sukunimi@keskisuomi.fi
Virallinen posti liitolle kirjaamon sähköpostiosoitteella: kirjaamo@keskisuomi.fi